

Näringsdepartementet

**Handlingsplan för det statliga genomförandet 2022–2024 av
Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet
2021–2030**

Förord

Sverige står inför stora samhällsutmaningar som påverkar hela vårt land. Miljöproblem och klimatförändringar, segregationen, behoven av en stark välfärd i hela landet, demografiska förändringar samt klyftor både inom Sverige och inom EU för med sig stora utmaningar.

För att möta dessa utmaningar och skapa möjligheter krävs en hållbar utveckling som bidrar till genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. I denna omställning är den regionala utvecklingspolitiken en viktig del. Det kräver en regional utvecklingspolitik där hela landet ges möjligheter att utvecklas utifrån sina särskilda förutsättningar. Det gäller såväl städer och tätorter som gles- och landsbygder. Den regionala utvecklingspolitiken är därmed en viktig del i att stärka Sverige. Ju fler delar av landet som är utvecklingskraftiga och hållbara, desto starkare blir Sverige.

I mars 2021 överlämnade regeringen skrivelsen Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 till riksdagen. Nu tar regeringen nästa steg och presenterar handlingsplanen för det statliga genomförandet 2022–2024. I handlingsplanen har regeringen tagit fram tre utvecklingsområden för fortsatta initiativ och beslut i frågor som är av betydelse för en hållbar regional utveckling i hela landet. Jag är mån om att det blir ett samordnat och effektivt genomförande från statens sida.

För att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken är det viktigt med en bredd av insatser inom många politikområden. Regeringen har därför sammanställt åtgärder som regeringen har beslutat och som bidrar till en hållbar regional utveckling i hela landet.

Anna-Caren Säterberg

Landsbygdsminister

Innehåll

1. Inledning	4
1.1 Den regionala utvecklingspolitiken.....	4
1.1.1 Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030	4
1.2 EU:s sammanhållningspolitik	5
1.3 Statliga myndigheters ansvar och uppgifter inom den regionala utvecklingspolitiken.....	6
2. Tre utvecklingsområden för det statliga genomförandet 2022–2024	8
2.1 Omställning till en hållbar regional utveckling.....	9
2.2 Betydelsen av ett territoriellt perspektiv där hela landet ges ökad möjlighet att utvecklas.....	10
2.3 Ett samordnat genomförande där ansvar och uppgifter är tydliga	11
Bilaga: Sammanställning – regeringens åtgärder av särskild betydelse för de strategiska områdena och prioriteringarna i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030	

1. Inledning

1.1 Den regionala utvecklingspolitiken

Målet för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet (prop. 2019/20:1 utg.omr. 19, bet 2019/20:NU2, rskr. 2019/20:113).

Den regionala utvecklingspolitiken ska inriktas mot att alla delar av landet ges möjligheter att utvecklas efter sina särskilda förutsättningar. Det gäller städer, tätorter samt gles- och landsbygder. Den regionala utvecklingspolitiken ska främja statliga myndigheters, regioners, kommuners och andra aktörers förutsättningar att bedriva ett långsiktigt hållbart utvecklingsarbete och bidra till att Sverige inte har några nettoutsläpp av växthusgaser senast 2045. I princip samtliga politikområden är av betydelse för att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken. Samtidigt bidrar den regionala utvecklingspolitiken till att nå mål inom andra utgiftsområden.

Den regionala utvecklingspolitiken ska vara en del av genomförandet av Agenda 2030 och i arbetet med regeringens politiska prioriteringar att bryta segregationen och motverka brottslighet, driva på klimatomställningen och skapa jobb i hela landet samt ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden. Dessutom ska politiken främja en hållbar strukturomvandling och utveckling av näringslivet samt bl.a. jobb i fler och växande företag. Stärkt lokal och regional konkurrenskraft ska skapa förutsättningar för näringslivet att stärka sin produktivitet och sina möjligheter att utveckla nya och hållbara verksamheter, affärsmodeller och marknader. Alla människor ska kunna känna delaktighet, påverka sin livsmiljö, forma sina liv och få tillgång till utvecklingsresurser utifrån sina förutsättningar oavsett var i landet man bor.

1.1.1 Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030

I mars 2021 överlämnade regeringen skrivelsen Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 (skr. 2020/21:133, bet. 2020/21:NU24, rskr. 2020/21:337). Strategin utgör inriktningen för den regionala utvecklingspolitiken. För att möta samhällsutmaningarna, ta till vara möjligheterna och hitta lösningar samt uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken identifierar regeringen i strategin fyra strategiska områden som ska ligga till grund för genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken 2021–2030.

De strategiska områdena är:

- likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet
- kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet
- innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet
- tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet.

Strategin med dess strategiska områden och prioriteringar är vägledande för inriktningen av de regionala utvecklingsstrategierna. Strategin ska även främja en ändamålsenlig medverkan från statliga myndigheter i det regionala utvecklingsarbetet. Se bild 1 för strategiska områden och prioriteringar i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030.

Bild 1: Strategiska områden och prioriteringar i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030. Källa: Nationell strategi för hållbar regional utveckling 2021–2030.

1.2 EU:s sammanhållningspolitik

EU:s sammanhållningspolitik ska främja Europas konkurrenskraft och bidrar till att minska utvecklingskillnaderna mellan EU:s regioner. Insatserna inom regionalfondsprogrammen ska bidra till omställningen till en hållbar regional utveckling och därmed bidra till ett grönt, hållbart och mer innovativt Europa. De insatser som genomförs ska vara innovativa och ha högt mervärde för EU.

I Sverige genomförs sammanhållningspolitiken under programperioden 2021–2027 genom ett nationellt program för Fonden för en rättvis omställning (FRO), åtta regionala program och ett nationellt program för Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), 12 program för Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg), samt ett nationellt program för Europeiska socialfonden (ESF+).

Den regionala utvecklingspolitiken och EU:s sammanhållningspolitik är nära integrerade. EU-samarbetet påverkar många frågor av vikt för hållbar regional utveckling samtidigt som insatser inom EU:s sammanhållningspolitik medfinansieras av bl.a. statliga medel för regionalt utvecklingsarbete efter beslut av regionerna, Gotlands kommun och Tillväxtverket. Insatserna medfinansieras dessutom av andra statliga myndigheter samt aktörer på lokal, regional och internationell nivå, bl.a. kommuner, regioner och näringsliv.

Regeringen gör bedömningen att program för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska socialfonden plus genom bl.a. resurser och arbetssätt tillför mervärden i det regionala utvecklingsarbetet och bidrar till målet för den regionala utvecklingspolitiken. Genom att mobilisera ett stort antal offentliga aktörer på lokal, regional och nationell nivå samt privata aktörer har insatserna fått en god förankring och medfinansiering. Regeringen bedömer också att det europeiska territoriella samarbetet förstärker nationella och regionala satsningar inom prioriterade områden och därmed bidrar till målet för den regionala utvecklingspolitiken.

1.3 Statliga myndigheters ansvar och uppgifter inom den regionala utvecklingspolitiken

I lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar och förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete finns vissa bestämmelser om statliga myndigheters deltagande i det regionala utvecklingsarbetet. Statliga myndigheters uppgifter framgår bl.a. i deras instruktion och regleringsbrev samt i särskilda beslut om uppdrag. Statliga myndigheter som bedriver verksamhet i länet ska beakta den strategi som fastställts för länets utveckling. Myndigheterna ska inom sina verksamhetsområden verka för att målet för den regionala utvecklingspolitiken uppnås. När det är lämpligt ska myndigheterna i sin verksamhet i så stor utsträckning som möjligt ta hänsyn till regionala förutsättningar. I myndigheternas verksamhetsplanering ska

insatser som bidrar till att uppnå målen i de regionala utvecklingsstrategierna och till det regionala utvecklingsarbetet i övrigt beaktas.

De statliga myndigheternas medverkan i det regionala utvecklingsarbetet ska ske i samverkan med regionerna och Gotlands kommun. Myndigheterna ska även samråda med dessa i frågor som är av väsentlig betydelse för ett läns hållbara tillväxt och utveckling. Det gäller inom ramen för myndigheternas verksamhetsområden och de ska även inom sina verksamhetsområden ge det biträde som behövs till regionerna och Gotlands kommun samt prioritera myndighetsgemensamma insatser i det regionala utvecklingsarbetet. Se tabell 1 för statliga myndigheter och andra statliga aktörer som har verksamheter av särskild betydelse för möjligheterna att uppnå den regionala utvecklingspolitikens mål.

Tillväxtverket har flera uppgifter inom den regionala utvecklingspolitiken. En av Tillväxtverkets huvuduppgifter är att i alla delar av landet främja hållbar regional utveckling. Tillväxtverket ska bl.a. genomföra insatser som främjar ett regionalt utvecklingsarbete i länen samt i det arbetet utveckla och förbättra förutsättningarna för dialog, samarbete och lärande mellan olika relevanta aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Tillväxtverket ska även stödja andra statliga myndigheters medverkan i det regionala utvecklingsarbetet.

Länsstyrelserna ska, utöver vad som gäller för alla statliga myndigheter, inom sitt ansvarsområde främja andra statliga myndigheters medverkan i det regionala utvecklingsarbetet. Enligt förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion ska länsstyrelserna även främja länets utveckling och verka för att nationella mål får genomslag i länet.

Tabell 1 Statliga myndigheter och andra statliga aktörer som har verksamheter av särskild betydelse för möjligheterna att uppnå den regionala utvecklingspolitikens mål

Affärsverket svenska kraftnät	Post- och telestyrelsen
Almi AB	Riksantikvarieämbetet
Arbetsförmedlingen	Riksarkivet
Boverket	RISE Research Institutes of Sweden AB
Delegationen mot segregation	Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
Ekonomistyrningsverket	Sametinget
Folkhälsomyndigheten	Sjöfartsverket
Försäkringskassan	Skogsstyrelsen
Havs- och vattenmyndigheten	Statens energimyndighet
Jämställdhetsmyndigheten	Statens jordbruksverk
Konstnärsnämnden	Statens kulturråd
Livsmedelsverket	Statens skolverk
Luftfartsverket	Statistiska centralbyrån
länsstyrelserna	Stiftelsen Svenska Filminstitutet
Myndigheten för digital förvaltning	Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden)
Myndigheten för kulturanalys	Sveriges geologiska undersökning
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	Tillväxtverket
Myndigheten för yrkeshögskolan	Trafikanalys
Naturvårdsverket	Trafikverket
Patent- och registreringsverket	Transportstyrelsen
Pensionsmyndigheten	universitet och högskolor
Polismyndigheten	Universitetskanslersämbetet
	Verket för innovationssystem

2. Tre utvecklingsområden för det statliga genomförandet 2022–2024

För att möta samhällsutmaningarna, ta till vara möjligheter och hitta lösningar krävs en hållbar regional utveckling där hela landet ges möjligheter att utvecklas utifrån sina särskilda förutsättningar. I det är samordning mellan statliga myndigheter och en väl fungerande samverkan med regioner och kommuner avgörande.

Den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 utgör regeringens inriktning för styrningen av den regionala utvecklingspolitiken. De strategiska områdena och prioriteringarna i den nationella strategin ska ligga till grund för genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken. Genom samordnade och kompletterande insatser inom och mellan de fyra strategiska områdena och prioriteringarna skapas goda förutsättningar för ett mer effektivt genomförande av den regionala utvecklingspolitiken, landsbygdpolitiken och andra berörda politikområden.

Regeringen är angelägen om att de statliga myndigheterna, utifrån sitt ansvar och sina uppgifter, och andra statliga aktörer på ett ändamålsenligt och effektivt sätt medverkar i genomförandet av de strategiska områdena och prioriteringarna för den regionala utvecklingspolitiken som också möter de stora samhällsutmaningarna, tar till vara möjligheterna och hittar lösningar. Statliga insatser ska bidra till att utveckla den regionala utvecklingspolitiken och skapa goda förutsättningar för arbetet inom de strategiska områdena och prioriteringarna.

Därför har regeringen utifrån de fyra strategiska områdena i den nationella strategin identifierat tre områden som behöver utvecklas i det statliga genomförandet 2022–2024. En förutsättning för denna utveckling är att regeringen tar initiativ och beslut i frågor kopplade till dessa utvecklingsområden.

De tre utvecklingsområdena är:

- Omställning till en hållbar regional utveckling.
- Betydelsen av ett territoriellt perspektiv där hela landet ges ökad möjlighet att utvecklas.
- Ett samordnat genomförande där ansvar och uppgifter är tydliga.

Det är viktigt att de statliga myndigheternas och andra statliga aktörers insatser inom den regionala utvecklingspolitiken och de strategiska områdena och prioriteringarna bidrar till omställningen till ett hållbart samhälle. Då förutsättningarna för en hållbar regional utveckling varierar mellan olika delar av landet behöver insatser som främjar hållbar regional utveckling även ha ett territoriellt perspektiv. Det innebär att hänsyn tas till strukturella skillnader, bl.a. olikheter i tätortsstruktur och lokaliseringsmönster, demografi, socioekonomi och näringsliv. Genom en väl utvecklad sektorssamordning och flernivåsamverkan kan den regionala utvecklingspolitiken, landsbygdspolitiken och andra politikområden av särskild betydelse för hållbar regional utveckling också nå en bättre måluppfyllelse med befintliga resurser. För det behöver aktörers ansvar och uppgifter vara tydliga och långsiktiga.

2.1 Omställning till en hållbar regional utveckling

En hållbar utveckling är viktigt i arbetet med att möta de stora samhällsutmaningarna. Här spelar också arbetet på regional nivå stor roll. Den regionala utvecklingspolitiken ska därför vara en del av genomförandet

av Agenda 2030. Insatser för omställning till en hållbar regional utveckling ska ske inom samtliga strategiska områden i den nationella strategin.

Regeringen bedömer att det finns behov av insatser som ska bidra till att:

- Främja omställningen till en hållbar regional utveckling och därmed bidra till ett grönt, hållbart och mer innovativt Europa. Insatser inom Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställnings insatser är viktiga.
- Potentiella synergier och målkonflikter mellan den regionala utvecklingspolitiken och andra politikområden identifieras och hanteras.
- Skillnader i livsvillkor och fördelning av makt och resurser baserade på kön, könsidentitet, funktionsnedsättning, ålder eller bakgrund motverkas.
- Uppnä jämslälldhet mellan kvinnor och män samt ökad integration och mångfald.
- Urfolket samernas och andra nationella minoriteters möjlighet att medverka i den regionala utvecklingspolitiken utvecklas. Det samiska folkets inflytande över sina angelägenheter ska främjas i enlighet med lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket.
- Ungas demokratiska färdigheter och kompetenser utvecklas och deras deltagande och delaktighet i demokratin främjas samt att ett ungdomsperspektiv främjas inom den regionala utvecklingspolitiken.
- Miljö- och klimatperspektiven stärks. Det är fortsatt viktigt med ett statligt nationellt resurs-, utvecklings- och kunskapsstöd om bl.a. minskad miljö- och klimatpåverkan i det regionala utvecklingsarbetet.

2.2 Betydelsen av ett territoriellt perspektiv där hela landet ges ökad möjlighet att utvecklas

Förutsättningarna för en hållbar regional utveckling varierar mellan olika delar av landet. Därför behöver insatser som främjar hållbar regional utveckling ha ett territoriellt perspektiv.

Att ha ett territoriellt perspektiv innebär att det geografiska läget beaktas med bl.a. skillnader i tillgänglighet till t.ex. marknader, arbete, service och kultur, från det lokala till det internationella sammanhanget. Det territoriella perspektivet i den regionala utvecklingspolitiken innebär att potentialen i varje geografiskt område tas till vara utifrån sina särskilda förutsättningar. Ett territoriellt perspektiv ökar också möjligheterna för statliga myndigheter att

få god kunskap om och beakta regionala förutsättningar och prioriteringar inom sina verksamhetsområden.

Insatser inom Europeiska regionala utvecklingsfonden är viktiga eftersom de tar stor hänsyn till olika territoriella förutsättningar, bl.a. de långa geografiska avstånd som kännetecknar stora delar av landet.

Regeringen bedömer att det finns behov av insatser som ska bidra till att:

- Potentialen i varje geografiskt område tas till vara utifrån sina särskilda förutsättningar. Utmaningar ska mötas och möjligheter skapas i såväl städer och tätorter som gles- och landsbygder.
- Lärande och kunskapsutveckling utifrån ett territoriellt perspektiv utvecklas.
- Utvecklingen i olika kommuner och skillnader i förutsättningar inom och mellan län följs upp.
- Olika former av statliga åtgärder kan anpassas efter regioners och kommuners olika behov och prioriteringar.
- De regionala företagsstöden fortsatt fyller en viktig funktion i områden där marknaden inte fungerar tillfredsställande, eller som viss kompensation för kostnadsnackdelar i områden med mer permanenta nackdelar, bl.a. mycket långa avstånd.

2.3 Ett samordnat genomförande där ansvar och uppgifter är tydliga

Regeringens styrning av den regionala utvecklingspolitiken, landsbygdspolitiken och andra berörda politikområden ska vara samordnad och främja möjligheterna för insatser inom politikområdena att komplettera varandra. Internationellt samarbete och regionalt samarbete både inom Sverige och i Sveriges närområde är viktigt. I myndighetsförordningen (2007:515) framgår även att statliga myndigheter ska verka för att, genom samarbete med statliga myndigheter och andra, ta till vara de fördelar som kan vinnas för enskilda samt för staten som helhet.

En sammanhållen statlig styrning ger goda förutsättningar för berörda myndigheter att ta hänsyn till och integrera hållbar regional utveckling i sina verksamheter. Ett stort antal myndigheter ska enligt regleringsbrev för 2022 redovisa hur de har bidragit till genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken.

Redovisningarna kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet med en mer samordnad politikutveckling.

Regionerna och Gotlands kommun (regionerna) har det regionala utvecklingsansvaret enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar. De regionala utvecklingsstrategierna som regionerna har i uppgift att fastställa och samordna genomförandet av främjar förutsättningarna för sektorsövergripande samverkan av det regionala utvecklingsarbetet.

I lagen om regionalt utvecklingsansvar och förordningen om regionalt tillväxtarbete framgår att statliga myndigheter på olika sätt ska ha samverkan och samråd med regionerna och Gotlands kommun. Enligt förordningen (2009:145) med instruktion till Tillväxtverket ska Tillväxtverket utveckla och förbättra förutsättningarna för dialog, samarbete och lärande mellan olika relevanta aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Enligt förordningen med länsstyrelseinstruktion ska länsstyrelserna utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande samt inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser.

Regeringen beslutar om vissa villkor för regionerna för redovisning av det regionala utvecklingsarbetet. Regeringen avser att se över hur formerna för styrningen och regionernas redovisningar kan utvecklas för tydlighet och långsiktighet. Regeringen avser även att se över om riktlinjer för utformning av erbjudanden kopplat till regionernas regionala utvecklingsansvar bör tas fram.

Förutom betydande utvecklingsmedel som tillförs den regionala utvecklingspolitiken är program för Europeiska regionala utvecklingsfonden också ett instrument för att samla relevanta aktörer kring en gemensam strategi i programområdena, vilket underlättar långsiktiga åtgärder som bygger på både regionala och nationella prioriteringar.

Forum för hållbar regional utveckling ger möjlighet för dialog och samverkan mellan regeringen och regionerna där även representanter från bl.a. statliga myndigheter offentliga utredningar kan medverka.

Regeringen bedömer att det finns behov av insatser som ska bidra till:

- Samordning mellan statliga myndigheter och en väl fungerande samverkan och dialog mellan statliga myndigheter, regioner och kommuner.
- Ökade kopplingar mellan olika strategier och färdplaner för olika områden, sektorer, branscher och teknikområden.
- Att potentialen hos näringsliv och det civila samhällets organisationer att möta samhällsutmaningar och bidra till hållbar regional utveckling tas till vara.
- Att metoder, arbetssätt och processer utvecklas, tillämpas och sprids för att innovationsinsatser på nationell, regional och lokal nivå bättre ska kunna komplettera varandra och att synergier mellan insatserna främjas.
- Att erfarenheter inom olika politikområden, bl.a. innovationsinsatser av systemkaraktär, s.k. systeminnovation, och arbetet med uppdrag (missions) tas till vara.
- Att statliga myndigheter medverkar i det regionala utvecklingsarbetet genom att ingå i olika samarbeten mellan myndigheter med liknande verksamheter. Regionerna ska erbjudas möjlighet att delta.
- Stöd till regionerna i arbetet med smart specialisering inklusive spridning av kunskaper och erfarenheter.
- Stöd till regioner och kommuner med störst behov att stärka sin utvecklingskapacitet.

Bilaga:

Sammanställning – regeringens åtgärder av särskild betydelse för de strategiska områdena och prioriteringarna i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030

För att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken är det viktigt med en bredd av insatser inom många politikområden. Regeringen har därför sammanställt exempel på åtgärder som regeringen har beslutat och som bidrar till en hållbar regional utveckling i hela landet. Samverkan, redovisning och uppföljning sker i enlighet med respektive beslut. Även de uppgifter som statliga myndigheter har enligt instruktion är av betydelse för en hållbar regional utveckling.

I tabell 1 i Handlingsplan för det statliga genomförandet 2022–2024 av Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 framgår vilka statliga myndigheter och andra statliga aktörer som har verksamheter av särskild betydelse för möjligheterna att uppnå den regionala utvecklingspolitikens mål. De utgiftsområden som är av särskild betydelse för de strategiska områdena och prioriteringarna för den regionala utvecklingspolitiken framgår i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 (skr. 2020/21:133, bet. 2020/21:NU24, rskr. 2020/21:337).

Innehållsförteckning

1. Åtgärder för strategiskt område Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet	17
1.1 Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer	17
Åtgärder	18
1.2 God samhällsplanering	21
Åtgärder	22
1.3 God tillgång till kommersiell och offentlig service.....	24
Åtgärder	24
2. Åtgärder för strategiskt område Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet	26
2.1 Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande	27
Åtgärder	27
2.2 Utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete	30
Åtgärder	30
3. Åtgärder för strategiskt område Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet	31
3.1 Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering.....	32
Åtgärder	32
3.2 En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi	36
Åtgärder	36
3.3 Tillvarata digitaliseringens möjligheter	41
Åtgärder	41
3.4 Ett gott näringsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning.....	42
Åtgärder	42
3.5 Internationalisering, investeringsfrämjande och ökad export	45
Åtgärder	45
4. Åtgärder för strategiskt område Tillgänglighet genom digital kommunikation och transportinfrastruktur	47
4.1 Förbättrad tillgång till snabbt bredband och ökad digital användning ..	47
Åtgärder	48
4.2 Tillgänglighet genom hållbara transportsystem.....	51
Åtgärder	51
5. Gemensamt för de strategiska områdena och prioriteringarna	55
5.1 Övergripande	55

Åtgärder	56
5.2 Kapacitet för regionalt och lokalt utvecklingsarbete	61
Åtgärder	62
5.3 Lärande genom analys, uppföljning, utvärdering och forskning	62
Åtgärder	62

1. Åtgärder för strategiskt område Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet

Den demografiska utvecklingen och den socioekonomiska utvecklingen med växande regionala och inomregionala skillnader samt den tekniska utvecklingen har en central påverkan på den regionala utvecklingen genom de samhällsutmaningar och möjligheter dessa innebär. Det är viktigt att finna innovativa lösningar på dessa samhällsutmaningar. Förutsättningarna för likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet varierar mellan olika delar av landet.

Regeringen anser att det ska gå att bo, leva och verka i alla delar av landet. Regeringen anser även att en viktig förutsättning för en hållbar utveckling i hela landet är att städer, tätorter samt gles- och landsbygder planeras för att skapa goda livs- och boendemiljöer. För möjligheten att kunna bo, leva och verka i hela landet är tillgången till offentlig service av vikt. Tillgången till kommersiell service är också av vikt för en plats attraktivitet.

Regeringen har i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 identifierat tre prioriteringar som särskilt viktiga för att bidra till det strategiska området Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet. Inom respektive prioritering finns ett urval av åtgärder som regeringen anser är av särskild betydelse för det strategiska området. Prioriteringarna är:

- Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer
- God samhällsplanering
- God tillgång till kommersiell och offentlig service.

1.1 Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer

I den nationella strategin framgår att goda, attraktiva och omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer av avgörande betydelse för att människor ska kunna och vilja bo, leva och verka i alla delar av landet. Dessa är även centrala för att bl.a. kunna attrahera och behålla invånare samt utveckla såväl kompetenser som företag och kapital. Alla människor i hela landet, oavsett kön, könsidentitet, funktionsnedsättning, ålder eller bakgrund, ska ha möjlighet till god hälsa och likvärdiga förutsättningar att forma sitt liv efter egen förmåga och vilja.

Åtgärder

Förstärka arbetet med arkitektur och gestaltad livsmiljö

Boverket fick i april 2018 i uppdrag att bedriva ett samlat arbete med arkitektur och gestaltad livsmiljö (N2018/02273). Uppgiften ingår sedan den 1 maj 2022 i förordningen (2022:208) med instruktion för Boverket. Riksantikvarieämbetet, Statens centrum för arkitektur och design och Statens konstråd har haft och ska enligt i regleringsbrev för 2020, 2021 och 2022 återrapporera genomförda insatser och resultat i arbetet med genomförande av politiken för gestaltad livsmiljö (Ku2021/02377).

Uppdrag att följa upp statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner

Tillväxtverket fick i mars 2018 i uppdrag att redovisa genomförda insatser och resultat i kommunerna med anledning av bidrag som har lämnats med stöd av förordningen (2018:152) om statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner (N2018/01914). En slutredovisning ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 oktober 2028.

Stöd till befolkningsmässigt mindre kommuner

Skatteverket ska enligt regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende bl.a. anslaget 1:5 *Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner* inom utgiftsområde 25 fördela medel till befolkningsmässigt mindre kommuner under 2022–2024 (Fi2021/04005 [delvis]).

En ökad differentiering av strandskyddet (prop. 2021/22:168)

Regeringen har i mars 2022 beslutat om propositionen En ökad differentiering av strandskyddet (prop. 2021/22:168). Regeringen förslår att bestämmelserna om strandskydd i högre grad behöver ta hänsyn till att förutsättningarna varierar mellan olika delar av landet. Lagändringarna föreslås i huvudsak träda i kraft den 1 juli 2022.

Uppdrag om insatser för hållbar och hälsosam livsmedelskonsumtion

Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket har i maj 2021 fått i uppdrag att ta fram förslag till nationella mål med indikatorer för att ge en tydlig inriktning för arbetet med hållbar och hälsosam livsmedelskonsumtion i Sverige (S2021/03523 [delvis]). Livsmedelsverket och Folkhälsomyndigheten ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet och Näringsdepartementet) senast den 31 januari 2024.

Uppdrag att stödja den regionala implementeringen av den nationella folkhälsopolitiken

Länsstyrelserna har i mars 2022 fått i uppdrag att stödja den regionala implementeringen av den nationella folkhälsopolitiken (S2022/01941). Den stödstruktur som Folkhälsomyndigheten har utvecklat för det statliga folkhälsoarbetet ska utgöra grunden för arbetet. Uppdraget ska samordnas av Länsstyrelsen i Västerbottens län. En delredovisning ska lämnas den 15 mars 2023 och uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 mars 2024.

Uppdrag att genomföra insatser för att stärka och utveckla kunskapen om hälsosituationen bland de nationella minoriteterna och urfolket samerna

Folkhälsomyndigheten fick i september 2021 i uppdrag att genomföra insatser för att stärka och utveckla kunskapen om hälsosituationen bland de nationella minoriteterna och urfolket samerna (S2021/06169 [delvis]). Folkhälsomyndigheten ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet och Kulturdepartementet) senast den 1 oktober 2024.

Kultursamverkansmodellen

Statens kulturråd har i regleringsbrev för 2022 fått en permanent förstärkning av Kultursamverkansmodellen (Ku2021/01113). Under pandemin har modellen även förstärkts med krismedel. Inom kultursamverkansmodellen sker bl.a. fördelning av statens stöd till regional kulturverksamhet. Modellen, som varit i kraft sedan 2011, ska bidra till kultur i hela landet och till de nationella kulturpolitiska målen.

Kulturskolan

Statens kulturråd har i regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att stötta den kommunala kulturverksamheten genom bland annat statliga bidrag (Ku2021/01113). Syftet med bidraget är att ytterligare stimulera utveckling genom att bl.a. bredda och fördjupa kulturskolans utbud och undervisning, att genomföra särskilda insatser för att nå nya målgrupper samt genomföra satsningar för att stärka verksamheten i områden med socioekonomiska utmaningar eller i glesbygd.

Uppdrag om breddat deltagande och minskad snedrekrytering i kulturlivet

Myndigheten för kulturanalys har i regleringsbrev för 2022 fått regeringens uppdrag att kartlägga och analysera hinder för allas lika möjlighet att delta i kulturlivet. Statens kulturråd har i sitt regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag

att verka för ett breddat deltagande och minskad snedrekrytering till kultursektorn (Ku2020/01235, Ku2021/01113).

Nationella världsarvsstrategins genomförande

Riksantikvarieämbetet har i regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att redovisa vilka insatser som myndigheten gjort för den nationella världsarvsstrategins genomförande (Ku2021/02377). Samtidigt får bidrag enligt förordningen (2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer lämnas till världsarvssamordning i syfte att stärka den lokala och regionala implementeringen av den nationella världsarvsstrategin fram till och med 2023.

Stärkt stöd till kulturmiljöarbete och ideellt kulturarvsarbete

Riksantikvarieämbetet har i regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att fördela medel under åren 2022–2024 för att möta ett omfattande behov av stöd till vård och utveckling av kulturmiljöer över hela landet (Ku2021/02377).

Digitalisering av kulturarv och utveckling av digitala tjänster

Samtliga museimyndigheter och Statens musikverk ska enligt regleringsbrev för 2022 återrapportera resultat av arbetet med digitalisering av myndighetens samlingar och den digitala förmedlingen av verksamheten (Ku2021/02377). Redovisningarna ska ske i årsredovisningarna.

Uppdrag att utveckla vandringsleder och fjälleder

Naturvårdsverket har enligt regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att utveckla arbetet med landets vandringsleder och fjälleder (M2021/01846). Naturvårdsverket ska redovisa hur de planerar att genomföra uppdraget till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 30 september 2022.

Uppdrag att samordna och leda det regionala arbetet med friluftslivspolitiken

Länsstyrelserna har i regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att samordna och leda det regionala arbetet med friluftslivspolitiken i samverkan med Skogsstyrelsen, kommunerna och andra berörda aktörer (Fi2020/02647 m.fl.). Uppdraget ska redovisas till Naturvårdsverket, med kopia till Regeringskansliet (Miljödepartementet), senast den 15 februari 2023.

Regionala handlingsplaner för grön infrastruktur

Länsstyrelserna ska enligt regleringsbrev för 2022 redovisa arbetet med regionala handlingsplaner för grön infrastruktur samt bedöma effekterna av

arbetet (Fi2020/02647 m.fl.). Vidare ska länsstyrelserna redovisa konsekvenserna för och hur hänsyn tas till äganderätt och markvärden.

Verksamhetsbidrag till Riksorganisationen Hela Sverige ska leva

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva har i december 2021 beviljats verksamhetsbidrag för perioden 2022–2024 (N2021/02579). Tillväxtverket har i december 2021 fått i uppdrag att lämna en redovisning för hela bidragsperioden 2022–2024 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 juni 2025 (N2021/02081, N2021/02579).

Verksamhetsbidrag till Skärgårdarnas Riksförbund

Skärgårdarnas Riksförbund har i januari 2022 beviljats verksamhetsbidrag för perioden 2022–2024 (N2022/02904). Tillväxtverket ska lämna en redovisning för hela bidragsperioden 2022–2024 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 juni 2025 (N2022/00202, N2022/02904).

Stöd för tidningsdistribution med anledning av övergången till utdelning av post varannan dag

Regeringen har i december 2021 beslutat om hur ett nytt stöd för tidningsdistribution ska utformas med anledning av Postnord AB:s övergång till utdelning av post varannan dag (Ku2021/02421). Stödet enligt förordningen (2021:1205) om stöd för tidningsdistribution med anledning av övergången till utdelning av post varannan dag syftar till att kompensera för den merkostnad som uppkommer för att kunna fortsätta dela ut tidningen varje vardag.

1.2 God samhällsplanering

En god samhällsplanering skapar förutsättningar för en hållbar regional utveckling och har betydelse för såväl näringslivets utveckling och konkurrenskraft som för människors livskvalitet. Det är angeläget att samhällsplaneringen främjar en samhällsstruktur som bidrar till hållbara livsmiljöer med minskad klimatpåverkan och bevarande av biologisk mångfald och ekosystemtjänster i ett förändrat klimat.

Åtgärder

Ändring av uppdraget om inrättandet av Rådet för hållbara städer och anknytande uppdrag

Regeringen har i mars 2022 förlängt och ändrat uppdraget om inrättandet av Rådet för hållbara städer samt anknytande uppdrag till de myndigheter som ska bistå rådet (Fi2022/00907). Boverket, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, länsstyrelserna, Myndigheten för delaktighet, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Statens centrum för arkitektur och design, Statens energimyndighet, Statens konstråd, Tillväxtverket, Trafikverket och Verket för innovationssystem ska fortsatt ingå i rådet. Genom detta beslut ska även Folkhälsomyndigheten ingå i rådet. I rådet ingår även representant från Sveriges Kommuner och Regioner. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet) senast den 31 december 2030.

Uppdrag till samordnare för frågor om samhällsomställning vid större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten

Regeringen har i december 2020 beslutat om att ge en samordnare i uppdrag att för regeringens räkning främja koordineringen av arbetet med insatser av betydelse för större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län (N2020/03132). Uppdraget ska slutredovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 30 november 2022.

Uppdrag att redovisa förslag på utvecklingsinsatser för en mer effektiv tillsyn

Länsstyrelserna har enligt regleringsbrev för 2022 i uppdrag att redovisa förslag på utvecklingsinsatser som ska leda till en mer effektiv och rättssäker tillsyn. Förutsättningarna för att utöva tillsynen utifrån en gemensam planering, gemensamma arbetsmetoder och ett utökat samarbete vid arbetstoppar ska analyseras. Uppdraget ska samordnas av Länsstyrelsen i Västernorrlands län och redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet) senast den 31 december 2022.

Uppdrag att redovisa förslag på utvecklingsinsatser för en mer effektiv prövningsverksamhet

Länsstyrelserna har enligt regleringsbrev för 2022 i uppdrag att redovisa förslag på utvecklingsinsatser som kan effektivisera myndigheternas prövningsverksamhet. Förslagen ska omfatta möjligheter till

erfarenhetsutbyte om arbetssätt och ökat samarbete mellan länsstyrelser vid arbetstoppar. Redovisningen ska även omfatta en analys av ledtiderna mellan centrala processteg i prövningsverksamheten i syfte att identifiera effektiva handläggningsprocesser. Uppdraget ska samordnas av Länsstyrelsen i Blekinge län och redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet) senast den 31 december 2022.

Särskilt planeringsstöd

Länsstyrelserna i Norrbottens och Västerbottens län har enligt regleringsbrev för 2022 i uppdrag att erbjuda ett särskilt planeringsstöd åt de kommuner som står inför stora planeringsutmaningar till följd av större industrietableringar (Fi2020/02647 m.fl.). Stödet kan omfatta exempelvis rådgivning, hjälp med planeringsunderlag samt samordning av information från och dialog med andra berörda statliga myndigheter.

Uppdrag att betala ut ekonomiskt stöd för innovativa och hållbara samhällsbyggnadsprojekt i Norrbottens och Västerbottens län

Länsstyrelsen i Norrbottens län har i mars 2022 fått i uppdrag att fördela och betala ut ekonomiskt stöd för innovativa och hållbara samhällsbyggnadsprojekt i samband med företagsetableringar och företagsexpansioner samt stads- och ortsutvecklingsprocesser i Norrbottens och Västerbottens län (Fi2022/00906). Stödet får användas för kostnader för att planera och genomföra samhällsbyggnadsprojekt som skapar långsiktigt hållbara, attraktiva och inkluderande livsmiljöer med stora krav på omsorgsfull gestaltning av den fysiska miljön. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet) senast den 31 mars 2023.

Uppdrag att utveckla metoder och samverkansformer för samråd om projekt som syftar till minskad miljö- och klimatpåverkan

Länsstyrelserna har i september 2021 fått i uppdrag att utvärdera nuvarande samrådsförfarande och utveckla metoder och samverkansformer som främjar en effektiv samrådsprocess enligt miljöbalken med avsikt att påskynda projekt som syftar till minskad miljö- och klimatpåverkan och därigenom stärka det hållbara företagandet och påskynda näringslivets klimatomställning (N2021/02286). Länsstyrelsen i Västerbottens län ska lämna en gemensam slutredovisning av arbetet med uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 december 2023.

Utvecklad vägledning avseende miljöprövning och miljöbedömning

Naturvårdsverket ska enligt regleringsbrev för 2022 genomföra en förstudie som syftar till att se över förutsättningar för att utveckla en myndighetsgemensam vägledning för miljötillståndsprövningen och miljöbedömningsprocessen i syfte att möjliggöra en mer enhetlig prövningsprocess nationellt, öka effektiviteten i prövningen samt öka kunskapen och förutsägbarheten avseende processens olika steg (M2021/01846). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 30 juni 2022.

Regional fysisk planering i Hallands län (prop. 2021/22:184)

Regeringen har i mars 2022 beslutat om propositionen Regional fysisk planering i Hallands län (prop. 2021/22:184). I propositionen lämnar regeringen förslag till ändring i plan- och bygglagen (2010:900) som innebär att regional fysisk planering ska ske i Hallands län. Sedan tidigare gäller enligt 7 kap. plan- och bygglagen att regional fysisk planering ska ske i Stockholms län och i Skåne län.

1.3 God tillgång till kommersiell och offentlig service

En god tillgång till såväl kommersiell som offentlig service är grundläggande för att det ska vara attraktivt att bo, verka och leva i alla delar av landet. Tillgänglighet till olika typer av service är också en förutsättning för näringslivets konkurrenskraft och samhällets resiliens.

Åtgärder

Erbjudande till Gotlands kommun och regionerna att ta fram och genomföra regionala serviceprogram för perioden 2022–2030

Regionerna och Gotlands kommun har i september 2021 fått erbjudande om att ta fram och genomföra regionala serviceprogram för perioden 2022–2030 (N2021/02467, N2021/02029). De regioner som väljer att ta fram och genomföra regionala serviceprogram ska årligen till Tillväxtverket redovisa hur arbetet fortlöper.

Metodstöd för regionala serviceprogram 2022–2030 samt att bistå regionerna och Gotlands kommun vid framtagande och genomförande av regionala serviceprogram

Tillväxtverket har i april 2021 fått i uppdrag att ta fram ett metodstöd för regionala serviceprogram 2022–2024 samt att bistå regionerna och Gotlands

kommun vid framtagande och genomförande av regionala serviceprogram för perioden 2022–2030 (N2021/01349). Tillväxtverket ska t.o.m. 2030 årligen till regeringen (Näringsdepartementet) redovisa hur arbetet med regionala serviceprogram fortlöper i myndigheten samt i de regioner som väljer att genomföra regionala serviceprogram.

Statligt stöd till försäljningsställen för drivmedel i vissa landsbygdsområden

Enligt regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende anslag 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* inom utgiftsområde 19 Regional utveckling ska medel användas till ett stöd till företag med försäljningsställen för drivmedel i landsbygdsområden där servicen är gles för att dessa företag ska kunna genomföra nödvändiga åtgärder för att rörledningar i mark för brandfarlig vätska ska vara korrosionsskyddade (N2021/03069). Stöd kan beviljas av regionerna och Gotlands kommun i enlighet med förordningen (2022:206) om statligt stöd till försäljningsställen för drivmedel i vissa landsbygdsområden.

Uppdrag att fördela medel till särskilt driftstöd i sårbara och utsatta områden

Tillväxtverket har i mars 2018 fått i uppdrag att fördela medel till regionerna och Gotlands kommun för stöd till kommersiell service i särskilt sårbara och utsatta glesbygdsområden 2018 och 2019 samt för 2020–2025 (N2018/01928). Tillväxtverket fick i december 2019 i uppdrag att fördela ytterligare medel till särskilt driftstöd 2020–2022 i sårbara och utsatta glesbygdsområden. Det särskilda driftstödet till dagligvarubutiker i sårbara områden permanentas fr.o.m. 2023. Stöd kan beviljas av regionerna och Gotlands kommun i enlighet med förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service. Tillväxtverket ska årligen till regeringen (Näringsdepartementet) redovisa hur medlen använts och vilka resultat som uppnåtts.

Statlig närvaro och service

Länsstyrelserna har enligt regleringsbrev för 2022 i uppdrag att fortsatt utveckla myndighetssamverkan vad gäller statlig närvaro och service samt redovisa den statliga servicen och närvaron i länen (Fi2020/02647 m.fl.). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet) senast den 15 juni 2022.

Likvärdigt stöd och likvärdig service i hela landet

Arbetsförmedlingen ska enligt regleringsbrev för 2022 ha en ändamålsenlig lokal närvaro (A2021/02394). Arbetsförmedlingen ska, i jämförelse med situationen i slutet av 2021, öka den kontinuerliga fysiska närvaron som sker i egen regi, genom servicekontor eller genom samverkan med kommunerna. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) senast den 26 oktober 2022.

En ändamålsenlig kommunalekonomisk utjämning (dir. 2022:36)

Regeringen har i april 2022 tillsatt en parlamentarisk sammansatt kommitté med uppdrag att göra en översyn av den kommunalekonomiska utjämningen (Fi2022/01419). Uppdraget ska redovisas senast den 3 maj 2024.

2. Åtgärder för strategiskt område Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet

En väl fungerande kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet ökar möjligheterna att på ett effektivt sätt möta samhällsutmaningarna, ta till vara de möjligheter och hitta lösningar som följer av de demografiska förändringarna, den tekniska utvecklingen inklusive digitalisering, globaliseringen, klimat- och miljöömställningen samt förändringar inom socioekonomi och sammanhållning. En väl fungerande kompetensförsörjning möjliggör den omställning på arbetsmarknaden som krävs för att nå en hållbar regional utveckling och ett konkurrenskraftigt näringsliv. Eftersom behoven av kompetensförsörjning och kompetensutveckling varierar mellan olika delar av landet blir insatser mer ändamålsenliga om de har ett territoriellt perspektiv och anpassas till olika regionala förutsättningar.

Regeringen har i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 identifierat två prioriteringar som särskilt viktiga för att bidra till det strategiska området kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet. Inom respektive prioritering finns ett urval av åtgärder som regeringen anser är av särskild betydelse för det strategiska området. Prioriteringarna är:

- Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande
- Utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete.

2.1 Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande

Det ska finnas en väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande i hela landet. Det innebär bl.a. att det behöver finnas god tillgång till utbildning på alla nivåer i utbildningssystemet. Insatser ska bidra till att individer och arbetsgivares behov av utbildning och kompetensutveckling möts för att tillgodose den offentliga sektorns kompetensförsörjning och för att företag i hela landet ska kunna utvecklas och växa.

Åtgärder

Kunskapslyftet

Regeringen har genom satsningen på kunskapslyftet tillfört medel som 2022 beräknas motsvara över 160 000 nya utbildningsplatser inom kommunal vuxenutbildning, yrkeshögskolan, folkhögskolan och högskolan (prop. 2021/22:1 utg.omr. 16). Kunskapslyftet ger människor chans att utbilda sig för att kunna få ett jobb, omskola sig till ett nytt yrke, få behörighet till högre utbildning eller vidareutbilda sig för bättre karriärmöjligheter.

Bättre statligt stöd och regionala kvalitetsdialoger i skolväsendet

Statens skolverk, Statens skolinspektion, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Skolforskningsinstitutet har i september 2021 fått uppdrag om insatser för ökad kvalitet och likvärdighet (U2021/03837). Skolverket ska inrätta ytterligare kontor för en större spridning och närvaro i landet. Skolverket ska också genom de regionala kontoren skapa forum och erbjuda erfarenhetsutbyte mellan huvudmän och mellan huvudmän och andra aktörer med fokus på frågor om ökad kvalitet och likvärdighet. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 30 april 2023.

Ökade möjligheter till grundläggande behörighet på yrkesprogram (prop. 2021/22:94)

Regeringen har i februari 2022 beslutat om propositionen Ökade möjligheter till grundläggande behörighet på yrkesprogram (prop. 2021/22:94). I propositionen föreslår regeringen att alla nationella yrkesprogram i gymnasieskolan ska innehålla det som krävs för att eleverna ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå. Förslagen bedöms gynna kompetensförsörjningen och underlätta ungdomars etablering på arbetsmarknaden.

Komvux för stärkt kompetensförsörjning (prop. 2019/20:105)

Regeringen har i propositionen Komvux för stärkt kompetensförsörjning lämnat förslag som bland annat syftar till att kommunal vuxenutbildning (komvux) i högre grad ska bidra till arbetslivets behov av kompetens och bättre möta vuxnas behov av utbildning i olika skeden av livet (prop. 2019/20:105).

Framtidens yrkeshögskola – stabil, effektiv och hållbar (dir. 2021:88)

Regeringen har i oktober 2021 tillsatt en särskild utredare med uppdrag att föreslå de förändringar som krävs i yrkeshögskolans regelverk för att säkerställa den växande utbildningsformens effektiva funktion även för framtiden (U2021/04151). Uppdraget ska redovisas senast den 15 juni 2023.

Validering för kompetensförsörjning och livslångt lärande (prop. 2021/22:123)

Regeringen har i februari 2022 beslutat om propositionen Validering för kompetensförsörjning och livslångt lärande (prop. 2021/22:123). I propositionen föreslås att hemkommunen ska vara skyldig att se till att den som vill få sitt kunnande kartlagt inför utbildning eller prövning inom kommunal vuxenutbildning (komvux) erbjuds en inledande kartläggning. Huvudmannen ska även vara skyldig att se till att en elev i komvux erbjuds validering, om eleven behöver det och valideringen görs inom ramen för en eller flera kurser som bekostas av elevens hemkommun. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Statsbidrag för lärcentrum

Statens skolverk ska enligt regleringsbrev för 2022 fördela medel för bidrag för lärcentrum enligt förordningen (2017:1303) om statsbidrag för lärcentrum (U2020/06271). Statsbidraget för lärcentrum kan sökas av samverkande kommuner. Lärcentrum kan vara tillgängliga för studier inom komvux, yrkeshögskola, universitet och högskola eller andra utbildningsformer.

Livslångt lärande

I regleringsbrev för universitet och högskolor framgår att medel avsätts för en särskild satsning på livslångt lärande där utbildningsutbudet bl.a. ska fokuseras mot utbildning som främjar klimatomställning (U2019/02262 [delvis] m.fl.) Den pågående omställningen på arbetsmarknaden medför behov av kompetensutveckling i ett livslångt perspektiv, såväl för individer

som för företag, särskilt små och medelstora företag, samt för offentliga arbetsgivare.

Flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden (prop. 2021/22:176)

Regeringen har i mars 2022 beslutat om propositionen Flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden (prop. 2021/22:176). I propositionen lämnas förslag på en reformerad arbetsrätt, ett nytt omställningsstudiestöd och ett nytt grundläggande omställnings- och kompetensstöd. Majoriteten av lagändringarna föreslås träda i kraft den 30 juni 2022 och tillämpas första gången den 1 oktober 2022.

Uppdrag att utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande

Arbetsförmedlingen, Statens skolverk, Myndigheten för yrkeshögskolan, Vetenskapsrådet, Universitets- och högskolerådet, Statistiska centralbyrån, Myndigheten för digital förvaltning och Verket för innovationssystem har i juni 2021 fått i uppdrag att utveckla förutsättningarna för tillgängliggörande av data och digital information om utbildning och arbetsmarknad, samt etablera former för förvaltning av en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande (N2021/01915). Uppdraget har förlängts (N2022/00901). Myndigheterna ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 januari 2024.

Uppdrag om kompetensförsörjning vid stora företagsetableringar och företagsexpansioner

Arbetsförmedlingen har i december 2021 fått i uppdrag att stärka, utveckla och intensiviera myndighetens arbete nationellt, regionalt och lokalt i syfte att bidra till en förbättrad och mer effektiv kompetensförsörjning i samband med stora företagsetableringar och företagsexpansioner, samt erbjuda service och stöd till arbetssökande och arbetsgivare och till berörda regioner och kommuner (A2021/02334). Arbetsförmedlingen ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) senast den 1 juni 2022.

Uppdrag att förbereda genomförande av ett kompetenslyft för klimatomställningen

Verket för innovationssystem har i mars 2022 fått i uppdrag att ta fram ett förslag på utformning av satsningen Kompetenslyft för klimatomställningen (M2022/00645). Ett statligt finansierat kompetenslyft riktat mot

nyckelkompetenser på arbetsmarknaden kan underlätta näringslivets omställning, samhällets omställning till en cirkulär ekonomi och bidra till att förebygga arbetslösheten. Uppdraget består av två delar. Den första delen av uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 31 maj 2022 och den andra delen senast den 15 november 2022.

Samverkan med kommuner och Delegationen för unga och nyanlända till arbete

Arbetsförmedlingen har enligt regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att inom myndighetens verksamhetsområde ansvara för samverkan med kommuner om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (A2021/02394). Arbetsförmedlingen har även i uppdrag att arbeta med lokala jobbspår samt integrera de arbetsformer som utvecklats till följd av arbetet i Delegationen för unga och nyanlända till arbete (dir. 2017:20) i myndighetens ordinarie verksamhet. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) senast den 15 mars 2023.

2.2 Utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete

Med regionalt kompetensförsörjningsarbete avses strategiskt arbete på regional nivå som bidrar till en väl fungerande kompetensförsörjning i näringsliv och offentlig sektor. Regionala analyser och kunskapsunderlag utgör en grund för arbetet. Utifrån dessa analyser kan relevanta insatser inom t.ex. utbildning, validering, matchning eller kompetensattraktion utformas och genomföras.

Åtgärder

Dimensionering av gymnasial utbildning för en bättre kompetensförsörjning (prop. 2021/22:159)

Regeringen har i mars 2022 beslutat om propositionen Dimensionering av gymnasial utbildning för en bättre kompetensförsörjning (prop. 2021/22:159). I propositionen föreslås att det i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar ska framgå att regionerna inom ramen för sitt tillväxtarbete ska fastställa mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet. I uppgiften ska det även ingå att tillhandahålla bedömningar av länets kompetensbehov inom offentlig och privat sektor på kort och lång sikt. Lagändringen avseende ändring av uppgifter om regionalt utvecklingsansvar föreslås träda i kraft den 1 augusti 2022.

Uppdrag att stödja arbetet med att utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå

Tillväxtverket och Myndigheten för yrkeshögskolan fick i december 2021 i uppdrag att stödja och utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå 2022–2024 (N2021/03082). De län som bedöms ha störst behov ska prioriteras. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2025.

Uppdrag att bistå vid varsel och omställning 2022–2024

Tillväxtverket fick i mars 2022 i uppdrag att bistå regioner och kommuner vid varsel och omställning i näringslivet 2022–2024 (N2022/00781). Tillväxtverket ska även bistå regioner och kommuner vid större företagsetableringar och företagsexpansioner. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) årligen senast den 31 mars.

3. Åtgärder för strategiskt område Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet

Genom innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande kan det regionala utvecklingsarbetet bidra till att möta samhällsutmaningarna, ta till vara möjligheterna och hitta lösningar. Förutsättningarna för innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande varierar mellan olika delar av landet.

Regeringen har i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 identifierat fem prioriteringar som särskilt viktiga för att bidra till det strategiska området Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet. Inom respektive prioritering finns ett urval av åtgärder som regeringen anser är av särskild betydelse för det strategiska området. Prioriteringarna är:

- Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering.
- En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi.
- Tillvarata digitaliseringens möjligheter.
- Ett gott näringsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning.
- Internationalisering, investeringsfrämjande och ökad export.

3.1 Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering

Det regionala och nationella innovationssystemet är viktigt för att bl.a. stärka näringslivets konkurrenskraft och omställning. Ett sätt att stärka det regionala innovationssystemet är strategier för smart specialisering. För att utveckla innovationer för lösningar på samhällsutmaningarna behöver många olika aktörer med olika perspektiv samverka.

Åtgärder

Uppdrag att utveckla arbetssätt och processer för ökade synergier mellan regionala, nationella och internationella innovationsinsatser

Verket för innovationssystem har i juni 2021 fått i uppdrag att under 2021 och 2022 identifiera, tillämpa och sprida effektiva arbetssätt och processer så att innovationsinsatser på nationell och regional nivå bättre ska komplettera varandra samt kunna nyttja insatser på EU-nivå och att synergier mellan insatserna främjas (N2021/01920). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 april 2023.

Uppdrag att utveckla arbetet med strategiska innovationsprogram för transformativ omställning och hållbar utveckling

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Statens energimyndighet och Verket för innovationssystem har i oktober 2021 fått i uppdrag att inom ramarna för strategiska innovationsområden, i samarbete, utveckla arbetet med de strategiska innovationsprogrammen med målsättningen att nya och befintliga program tydligare bidrar till transformativ omställning och hållbar utveckling, som grund för global konkurrenskraft och samhällsnytta (N2021/02520). Uppdraget ska redovisas årligen i årsredovisningen.

Nationella programmet för livsmedelsforskning samt nationella forskningsprogrammet för hav och vatten

Enligt regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende anslagen 1:24 och 1:25 inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, ramanslag 1:24 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning* (N2021/03077) ska medel användas för nationella programmet för livsmedelsforskning och därmed bidra till att uppnå livsmedelsstrategins övergripande mål (prop. 2016/17:104). Medel ska användas till forskning för hållbar tillväxt och utveckling av den gröna och

blå biobaserade ekonomin. Åtgärderna ska utformas i enlighet med intentionerna i propositionen Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (prop. 2020/21:60). Utöver detta har Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande i uppdrag att inrätta ett nationellt forskningsprogram för hav och vatten (U2017/02404 och M2021/01625).

Uppdrag att stärka och vidareutveckla arbete med test- och demonstrationsmiljöer

Verket för innovationssystem har enligt ändring av regleringsbrev för 2021 fått i uppdrag att förstärka och vidareutveckla sitt arbete med test- och demonstrationsmiljöer till exempel genom att stimulera ökad användning och nyetableringar av test- och demonstrationsmiljöer både i privat och i offentlig regi i hela landet, såväl som stärkt internationellt samarbete (N2021/00919). Uppdraget ska redovisas årligen i årsredovisningen.

Uppdrag att stödja forskningsinfrastruktur av särskilt värde för näringslivet

Verket för innovationssystem har enligt ändring av regleringsbrev för 2021 fått i uppdrag att bidra till att forskningsinfrastrukturer tillgängliggörs för svenskt näringsliv genom att stödja svenska företag att nyttja och utveckla svenska och internationella forskningsanläggningar (N2021/00919). Uppdraget ska redovisas årligen i årsredovisningen.

Uppdrag avseende den europeiska spallationskällan och MAX IV

Vetenskapsrådet och Verket för innovationssystem har i april 2019 fått i uppdrag att tillsammans samordna nationella insatser för den europeiska spallationskällan European Spallation Source och den nationella forskningsanläggningen MAX IV (U2019/01625). Uppdraget ska slutredovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet med kopia till Näringsdepartementet) senast den 31 maj 2025.

Uppdrag att etablera en nationell teknikparksfunktion i anslutning till European Spallation Source och MAX IV

Verket för innovationssystem har i mars 2021 fått i uppdrag att etablera en nationell teknikparksfunktion med ansvar för att samordna utvecklingen av innovationsmiljön och mötesplatsen vid European Spallation Source och MAX IV i området Science Village i stadsdelen Brunnshög i Lund (N2021/00841). Uppdraget ska slutredovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 1 december 2022.

Stöd till regionernas arbete med smart specialisering

Tillväxtverket har enligt regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att bistå regionerna och Gotlands kommun med processtöd i arbetet med smart specialisering samt sprida kunskaper och erfarenheter från arbetet när regionerna och Gotlands kommun så efterfrågar (N2021/03137, N2021/03042 [delvis], N2021/03001). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 24 februari 2023.

Uppdrag att ansvara för Europeiska unionens ramprogram för forskning och innovation (Horisont Europa) och för Euratoms forsknings- och utbildningsprogram

Vetenskapsrådet, Verket för innovationssystem, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Rymdstyrelsen, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Statens energimyndighet, Tillväxtverket och Strålsäkerhetsmyndigheten har i mars 2021 fått i uppdrag att under perioden 2021–2027 ansvara för Europeiska unionens ramprogram för forskning och innovation (Horisont Europa) och att under perioden 2021–2025 ansvara för Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) forsknings- och utbildningsprogram (U2021/01620).

Uppdrag om nationella kontaktpunkter för Europeiska unionens ramprogram för forskning och innovation och Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram

Verket för innovationssystem, Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Rymdstyrelsen, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Statens energimyndighet och Tillväxtverket har i mars 2021 fått i uppdrag att vara värddorganisationer för nationella kontaktpunkter i enlighet med kommissionens indelning av områden för det särskilda programmet inom Europeiska unionens ramprogram för forskning och innovation, Horisont Europa, samt Europeiska atomenergigemenskapens (Euroatom) forsknings- och utbildningsprogram (U2021/01835).

Uppdrag att redovisa det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och innovation

Verket för innovationssystem har enligt ändring av regleringsbrev för 2021 fått i uppdrag att för perioden 2021–2027 redovisa det svenska deltagandet i EU:s ramprogram för forskning och innovation (N2021/01963). En rapport

ska lämnas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 20 april nästföljande år.

Stöd till samverkan och nyttiggörande

Verket för innovationssystem har enligt regleringsbrev för 2021 fått i uppdrag att under perioden 2021–2024 bidra till lärosätenas arbete med strategier för samverkan och nyttiggörande av kunskap och kompetens (N2020/03087). Uppdraget ska redovisas årligen i årsredovisningen och en slutredovisning ska lämnas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2025.

Uppdrag att genomföra insatser för nyttiggörande och kommersialisering av innovation

Verket för innovationssystem, Upphandlingsmyndigheten och Patent- och registreringsverket har i april 2021 fått i uppdrag att genomföra insatser för att öka nyttiggörandet och kommersialiseringen av forskning och innovation och därigenom bidra till välfärd och näringslivets konkurrenskraft samt samhällets utveckling och omvandling (N2021/01194). Myndigheterna ska redovisa uppdraget till regeringen (Näringsdepartementet med kopia till Finansdepartementet) senast den 31 mars 2025.

Uppdrag att genomföra insatser för tvärsektoriell forskning och innovation i samverkan inom life science-området

Verket för innovationssystem har enligt ändring av regleringsbrev för 2021 fått i uppdrag att genomföra insatser mot explorativa, tvärvetenskapliga forsknings- och innovationssamarbeten inom life science-området (N2021/02243). Uppdraget ska redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) tillsammans med uppdraget för samverkansprogrammen (N2020/03087) årligen den 31 mars och den 31 oktober. Slutrapportering senast den 31 mars 2025.

Fordonsstrategisk forskning och innovation

Verket för innovationssystem har enligt ändring av regleringsbrev för 2021, fått i uppdrag att, i samverkan med Statens energimyndighet och Trafikverket, utveckla programmet Fordonsstrategisk forskning och innovation (FFI) så att det fortsatt bidrar till den forskning och kompetensförsörjning som behövs för framtidens transportsystem, samt för att möta nuvarande och framtida samhällsutmaningar inom området (N2021/00919).

3.2 En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi

Efterfrågan på socialt, miljö- och klimatmässigt hållbara samt cirkulära varor och tjänster ökar, vilket innebär att företagens konkurrenskraft alltmer avgörs av deras förmåga att bidra till lösningar på samhällsutmaningarna.

Åtgärder

Fossilfritt Sverige (dir 2016:66)

Regeringen har i juli 2016 tillsatt en särskild utredare i rollen som nationell samordnare för Initiativet Fossilfritt Sverige (M2016/01846). Utredningstiden har förlängts (M2020/00697). Utredaren ska fortsätta stödja näringslivets omställning till fossilfrihet. Uppdraget i sin helhet ska redovisas senast den 31 december 2024.

Genomförande av energi- och klimatstrategierna

Länsstyrelserna har enligt regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att samordna och leda det regionala arbetet med genomförande av energi- och klimatstrategierna (Fi2020/02647 m.fl.). Länsstyrelserna ska administrera och vägleda länets aktörer för effektiva klimatinvesteringar genom arbete med Klimatklivet. Länsstyrelsen i Dalarnas län ska redovisa arbetet till Naturvårdsverket och till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 17 februari 2023.

Uppdrag att ta fram underlag om näringslivets klimatomställning inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser har i mars 2021 fått i uppdrag att ta fram underlag med analyser och förslag till styrmedel och andra åtgärder som bidrar till näringslivets klimatomställning (N2021/01037). Redovisningen av uppdraget ska utgöra en del av underlaget till nästa klimatpolitiska handlingsplan enligt 5 § andra stycket 8 klimatlagen (2017:720) och omfatta åtgärder som bör genomföras under perioden 2023–2026. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 september 2022 och myndigheten ska vid behov bistå med kompletterande analyser till och med den 30 december 2023.

Industriklivet

Statens energimyndighet ska enligt regleringsbrev för 2022 fördela medel till Industriklivet (M2021/02392 [delvis]). Medlen fördelas enligt förordningen

(2017:1319) om statligt stöd till åtgärder som bidrar till industrins klimatomställning. Myndigheten ska för varje verksamhetsår, senast den 31 mars påföljande år, lämna en särskild redovisning av verksamheten under anslagsposten till Regeringskansliet (Miljödepartementet).

Redovisning av stöd till lokala klimatinvesteringar (Klimatklivet)

Naturvårdsverket har i december 2021 fått i uppdrag att ge en samlad redovisning av hur medlen inom anslag 1:16 *Klimatinvesteringar* inom Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård har använts (M2021/01846). Redovisningen ska innehålla uppgifter om beslutade investeringar, om faktiska såväl som förväntade resultat, samt om samhällsekonomiska effekter. Uppdraget ska redovisas årligen till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 15 april.

Uppdrag att stödja arbetet med miljödriven näringslivsutveckling

Tillväxtverket har enligt regleringsbrev för 2019 fått i uppdrag att stödja regionerna i deras arbete med miljödriven näringslivsutveckling i alla branscher och energifrågor (N2020/00373). Myndigheten ska stödja hållbar affärsutveckling hos små och medelstora företag med koppling till bl.a. cirkulär ekonomi. Uppdraget ska redovisas årligen till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 april.

Delegation för cirkulär ekonomi

För att stärka omställningen till en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi har regeringen i april 2018 inrättat en delegation för cirkulär ekonomi (M2018/01090). Delegationen ska ge råd till regeringen, identifiera hinder, behov av utbildning och information inom cirkulär ekonomi. Den ska också vara ett kunskapscentrum och en samordnande kraft för omställningen, både på regional och nationell nivå. Delegationen ska senast den 1 mars varje år redovisa förslag till kostnadseffektiva åtgärder som regeringen kan vidta.

Uppdrag till Verket för innovationssystem om cirkulär ekonomi

Verket för innovationssystem ska enligt regleringsbrev för 2022 redovisa vilka insatser myndigheten har genomfört för att bidra i omställningen till en cirkulär ekonomi (N2021/03054).

Uppdrag till Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande om cirkulär ekonomi

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande ska enligt regleringsbrev för 2022 redovisa insatser som bidrar till visionen och det övergripande målet för regeringens strategi för cirkulär ekonomi (M2021/02392).

Uppdrag till Naturvårdsverket om uppföljning av stärkt arbete med cirkulär ekonomi

Naturvårdsverket ska enligt regleringsbrev för 2022 redovisa vilka insatser myndigheten har vidtagit för att stärka arbete med omställningen till en cirkulär ekonomi och särskilt för att förbättra kunskapen om materialflöden i samhället (M2021/01846).

Rätt plast på rätt plats

Naturvårdsverket har enligt regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att främja omställningen av plast i en cirkulär ekonomi och för att kunna nå målet om att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland (M2021/01846). Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 15 mars 2024.

Uppdrag att utveckla arbetet med omställningen till en cirkulär ekonomi i byggsektorn

Boverket har i februari 2022 fått i uppdrag att utveckla arbetet med omställningen till en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn för att bidra till att nå Sveriges miljö- och klimatmål (Fi2019/01146). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet) senast den 20 december 2024.

Cirkulär och fossilfri offentlig upphandling

Upphandlingsmyndigheten har i februari 2022 fått i uppdrag att stärka och utveckla den offentliga upphandlingen så att den i ökad utsträckning bidrar till omställningen till en cirkulär ekonomi och därmed till klimat-omställningen genom att behoven i ökad utsträckning tillgodoses med giftfria, fossilfria och cirkulära lösningar i enlighet med den klimatpolitiska handlingsplanen (prop. 2019/20:65) och strategin för cirkulär ekonomi (M2020/01133).

Myndigheten ska slutredovisa genomförandet av uppdraget till Regeringskansliet (Miljödepartementet och Finansdepartementet) senast den 1 februari 2025 (M2022/00439).

Uppdrag att utveckla arbetssätt och parallella processer för kortare ledtider för elnätsutbyggnad

Energimarknadsinspektionen, Lantmäteriet och länsstyrelserna har i september 2021 fått i uppdrag att utveckla och testa nya arbetssätt för en koordinerad process för hantering av de tillstånd och rättigheter som krävs för att bygga ut eller förstärka det svenska elnätet (I2021/02334, I2021/01110). Genomförandet ska ske med stöd av Verket för innovationssystem. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 1 maj 2023.

Uppdrag att genomföra en myndighetsgemensam uppföljning av samhällets elektrifiering

Affärsverket svenska kraftnät, Statens energimyndighet, Energimarknadsinspektionen och Trafikverket har i maj 2022 fått i uppdrag att göra en myndighetsgemensam uppföljning under 2022–2024 av samhällets elektrifiering och utvecklingen av elsystemet inklusive elproduktionen (I2022/01060). Uppdraget syftar till att bidra till genomförandet av regeringens nationella strategi för elektrifiering En trygg, konkurrenskraftig och hållbar elförsörjning för en historisk klimatomställning. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 15 december 2022, den 15 december 2023 och den 13 december 2024.

Uppdrag till Statens energimyndighet att formulera sektorsstrategier för energieffektivisering

Statens energimyndighet har i juli 2017 fått i uppdrag att i samråd med berörda myndigheter och tillsammans med olika branscher formulera sektorsstrategier för energieffektivisering (M2017/01811). Efter 2020 ska myndigheten årligen i sin årsredovisning redovisa genomförandet av sektorsstrategierna samt effekterna av dessa.

Uppdrag till Statens energimyndighet att möjliggöra att Gotland blir en pilot för ett hållbart energisystem

Statens energimyndighet har i maj 2018 fått i uppdrag att verka för att Gotland ska vara ett pilotområde som går före i omställningen till ett hållbart

energisystem, med avseende på energipolitikens tre grundpelare: försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet (M2018/01642). En särskild rapportering till Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet) ska ske årligen i samband med myndighetens årsredovisning.

Uppdrag att stödja uppbyggnaden av ett center för elektromobilitet

Statens energimyndighet har i juni 2018 med ändring i december 2019 fått i uppdrag att för perioden 2019–2022 lämna stöd för uppbyggnaden av ett test- och forskningscenter för elektromobilitet (N2017/05176, N2019/03147). Utbetalt stöd ska årligen redovisas i Statens energimyndighets årsredovisning och i samband med att denna upprättas ska även information om utbetalt stöd samt uppföljning av utbetalt stöd redovisas i en särskild skrivelse till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Ändring av uppdraget att stödja forskning och innovation inom elektromobilitet

Statens energimyndighet har i juli 2018 fått i uppdrag att stödja forskning och innovation inom elektromobilitet (N2018/04124). Uppdraget ska redovisas i årsredovisningen samt i särskild ordning i samband med årsredovisningen.

Uppdrag att utveckla myndighetssamverkan för Sveriges delar av en hållbar europeisk värdekedja för batterier

Statens energimyndighet, Naturvårdsverket och Sveriges geologiska undersökning har i juli 2020 fått i uppdrag att utveckla myndighetssamverkan för Sveriges delar av en hållbar europeisk värdekedja för batterier (I2020/02025). En slutredovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 14 oktober 2022.

Stöd till solceller och energilagring

Statens energimyndighet ska enligt regleringsbrev för 2022 redovisa hur medlen till solceller och energilagring har fördelats samt redovisa resultat och effekter som följer av stödet (I2021/03314). Myndigheten ska bland annat undersöka om och på vilket sätt stödet har lett till att fler solceller har byggts. Åtterrapporering ska lämnas i årsredovisningen för 2022.

Uppdrag att genomföra åtgärder under 2020–2022 inom ramen för det nationella skogsprogrammet

Skogsstyrelsen har i december 2019 fått i uppdrag att under 2020–2022 genomföra åtgärder inom ramen för det nationella skogsprogrammet (N2019/03247, N2019/00843). Skogsstyrelsen ska fördela medel till regionala insatser som stödjer det nationella skogsprogrammets vision och målen för de fem fokusområdena i skogsprogrammets strategi. En redovisning av uppdragets genomförande och en ekonomisk redovisning per åtgärd ska lämnas senast den 28 februari 2021–2023 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

3.3 Tillvarata digitaliseringens möjligheter

Den tekniska utvecklingen inklusive digitaliseringen öppnar upp för både utmaningar och möjligheter för näringslivets konkurrensförmåga och omställning till en hållbar utveckling och förändrade välfärds- och samhällstjänster för invånarna.

Åtgärder

Digital strukturomvandling

Verket för innovationssystem har enligt ändring i regleringsbrev för 2021 fått i uppdrag att, i linje med samverkansprogrammet Näringslivets digitala strukturomvandling, öka möjligheterna att möta och leda i den digitala strukturomvandlingen (N2021/00919). Myndigheten ska genomföra insatser i syfte att utveckla och stärka förmågan hos svenska aktörer inom avancerade digitala teknologier, kompetensområden och affärsmodeller. Uppdraget ska slutrapporteras till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2025.

Bistå regeringen i genomförandet av samverkansprogram 2019–2022

Myndigheten för digital förvaltning har enligt regleringsbrev för 2021 utifrån sina ansvarsområden kring öppna data, datadriven innovation och förvaltningsgemensam digital infrastruktur, genom samverkan med Verket för innovationssystem och andra berörda myndigheter, i uppdrag att bistå regeringen i genomförandet av regeringens samverkansprogram (I2020/03354, I2020/03296 [delvis], I2020/00614 [delvis]).

Insatser för digitalisering i landsbygder

I enlighet med programändring av landsbygdsprogrammet som beslutades i december 2020 (N2020/01584), ska Tillväxtverket bevilja medel för att samarbeta om ökad digital mognad för landsbygders små företag och för att investera i vandrings- och cykelleder och att utveckla servicen. Enligt förordningen (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder prövar Tillväxtverket ansökningar om stöd och utbetalning av stöd till kunskapsöverförings- och informationsåtgärder samt rådgivningstjänster, investeringar i infrastruktur för rekreation och turism samt för turistinformation och samarbetsåtgärder.

Uppdrag att lämna stöd till regionala digitaliseringskoordinatorerna samt att samordna och koordinera digitala innovationshubbar

Tillväxtverket har i mars 2021 fått i uppdrag att lämna stöd till de regionala digitaliseringskoordinatorerna samt att samordna och koordinera digitala innovationshubbar (I2021/00794). Tillväxtverket ska lämna en redovisning avseende de regionala digitaliseringskoordinatorernas verksamhet samt avseende arbetet med de digitala innovationshubbarna till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 26 mars respektive år 2021–2025.

Uppdrag att kartlägga behov av utvecklingsinsatser för datadelning

Verket för innovationssystem har i oktober 2021 fått i uppdrag att kartlägga och analysera behov av utvecklingsinsatser för datadelning (I2021/01826). Myndigheten ska slutrapportera uppdraget till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 1 juni 2022.

3.4 Ett gott näringsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning

Goda ramvillkor, gott näringslivsklimat, väl utformade regelverk och väl fungerande kapitalförsörjning underlättar utveckling i nya och befintliga företag. Det är viktigt att främja entreprenörskap och företagande inom en bredd av branscher i hela landet.

Åtgärder

Utveckling av de regionala företagsstöden och projektverksamhet avseende jämställdhet, integration och miljö inklusive klimat

Tillväxtverket har enligt regleringsbrev för 2022 i uppdrag att bidra till att utveckla de regionala företagsstöden samt projektverksamheten avseende

jämställdhet, integration och miljö, inklusive klimat för att därmed bidra till omställningen till en hållbar regional utveckling (N2021/03137, N2021/03042 [delvis], N2021/03001). Tillväxtverket ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) årligen senast den 24 februari med slutredovisning 2030.

Åtterrapporering av fördelning av medel från anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder

Enligt Villkor för budgetåret 2022 för regionerna och Gotlands kommun inom utgiftsområdena 19 Regional utveckling och 22 Kommunikationer ska regionerna bidra till att utveckla de selektiva regionala företagsstöden och projektverksamheten avseende jämställdhet, integration och miljö, inklusive klimat för att därmed bidra till omställningen till en hållbar regional utveckling (N2021/03079, N2021/03001 [delvis]). Arbetet ska genomföras i samarbete med Tillväxtverket. Regionerna ska lämna en redovisning till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 21 februari 2023

Utveckling av transportbidraget angående merkostnader

Tillväxtverket har enligt regleringsbrev för 2021 fått i uppdrag att analysera merkostnader för transport av varor för företag lokaliserade i stödområdet för transportbidraget (N2020/03086). Tillväxtverket har enligt regleringsbrev för 2022 som tillägg till detta uppdrag även i uppdrag att bedöma möjligheterna att samla in kompletterande information om transportavstånd kopplat till de faktiska transportkostnaderna (N2021/03137, N2021/03042 [delvis], N2021/03001). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 november 2022.

Uppdrag att utbetala stöd för utveckling av företagsklimat och näringsliv i vissa i gles- och landsbygdskommuner

Tillväxtverket har i december 2021 fått i uppdrag att utbetala ett särskilt statsbidrag till 39 gles- och landsbygdskommuner med geografiska och demografiska utmaningar (N2021/03083). Statsbidraget ska bidra till att stärka de berörda kommunernas arbete med att stödja näringsliv och företagsklimat i respektive kommun under åren 2022–2024. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 april 2025.

Uppdrag att lämna stöd till inkubation

Verket för innovationssystem har i april 2014 fått i uppdrag att fr.o.m. den 1 januari 2015 åter ansvara för att lämna stöd till inkubation (N2013/03474). Verket för innovationssystem ska årligen senast den 1 juni redovisa resultat av insatserna.

Uppdrag att stärka tillväxten i forskningsintensiva startup-företag

Verket för innovationssystem och Tillväxtverket har i september 2021 fått i uppdrag att utveckla förutsättningarna för forskningsintensiva startupföretag med långa utvecklingscykler (s.k. deep tech) att växa i Sverige (N2021/02465). Verket för innovationssystem och Tillväxtverket ska lämna en slutredovisning av myndigheternas respektive arbete med uppdraget i sin helhet, inklusive en ekonomisk redovisning, till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 januari 2023.

Omställning och utveckling för en hållbar besöksnäring

Tillväxtverket har enligt regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att genomföra insatser för att bidra till utvecklingen av en hållbar besöksnäring i linje med den nationella strategin för hållbar turism och växande besöksnäring (N2021/02621). Uppdraget omfattar förbättring av statistik, analys och kunskap inom turism och besöksnäring. Redovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 19 maj 2023.

Enklare och mer attraktiva villkor och förutsättningar för företag

Tillväxtverket ska enligt regleringsbrev för 2022 redovisa resultat av de insatser som myndigheten har genomfört för att driva och utveckla företagsportalen verksamt.se samt de insatser som myndigheten har genomfört för att minska och förenkla uppgiftslämnandet för företag (N2021/02621).

Främjande av länets utveckling

Länsstyrelserna ska enligt regleringsbrev för 2022 redovisa vidtagna åtgärder som underlättar för företagen att följa gällande regelverk och myndighetens uttolkning av dessa, med fokus på åtgärder som rör service, bemötande och tillståndsgivning (Fi2020/02647).

Uppdrag att genomföra åtgärder 2020–2025 inom ramen för livsmedelsstrategin

Tillväxtverket har i december 2019 fått i uppdrag att genomföra åtgärder under åren 2020–2025 inom ramen för livsmedelsstrategin för att uppnå livsmedelsstrategins övergripande mål om en ökad livsmedelsproduktion som är hållbar och konkurrenskraftig (N2019/03240). En slutredovisning av uppdraget ska lämnas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 28 februari 2026.

Konkurrenskraftig livsmedelssektor

Statens jordbruksverk har enligt regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att sammanställa kunskap om och analysera fiskberedningen i Sverige utifrån svensk mottagningskapacitet och produktion (N2022/00283). I uppdraget ingår att identifiera eventuella hinder och utvecklingsbehov för att en större del av de svenska fiskerimöjligheterna ska kunna landas och beredas i Sverige. Uppdraget ska även beakta fiskberedningen utifrån ett beredskapsperspektiv samt dess betydelse för en utveckling av en växande bioekonomi. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 30 november 2022.

Nationell strategi för att främja de kulturella och kreativa näringarna (dir. 2021:100)

Regeringen har i november 2021 tillsatt en särskild utredare som ska lämna förslag till en samlad nationell strategi med syfte att främja långsiktig och hållbar utveckling av de kulturella och kreativa näringarna i hela landet under den kommande tioårsperioden (Ku2021/02240). Enligt tilläggsdirektiv i mars 2022 ska uppdraget ska redovisas senast den 5 augusti 2022 (Ku2022/00691).

3.5 Internationalisering, investeringsfrämjande och ökad export

Globaliseringen innebär bl.a. att konkurrensen för företag ökar såväl nationellt som internationellt men ger även goda möjligheter till internationalisering såsom ökad handel.

Åtgärder

Exportfrämjande verksamhet

Kammarkollegiet får enligt regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende anslagen 2:3 och 2:4 *Exportfrämjande verksamhet* respektive *Investeringsfrämjande*

använda medel till uppdrag enligt regeringens exportstrategi (UD2021/18400 [delvis]). Det gäller bl.a. uppdraget till Tillväxtverket i mars 2016 att samordna regionala exportcentra (UD2015/08173).

Exportfrämjande Business Sweden

Sveriges export- och investeringsråd har enligt Riktlinjer för budgetåret 2022 avseende export- och investeringsfrämjande verksamhet fått ett tilläggsuppdrag som engångssatsning 2022 för exportfrämjande (UD2022/00408). Det avser en förstärkning av Småföretagsprogrammet och Business Swedens regionala exportrådgivning. Business Sweden ska senast den 1 mars 2023 till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) redovisa aktiviteter och resultat inom det statliga årsuppdraget.

Investeringsfrämjande Business Sweden

Sveriges export- och investeringsråd har enligt Riktlinjer för budgetåret 2022 avseende export- och investeringsfrämjande verksamhet fått ett årsuppdrag till Business Sweden att ansvara för den statligt finansierade investeringsfrämjande verksamheten för att attrahera och underlätta utländska investeringar i Sverige inkl. särskilda strategiska investeringar. Business Sweden ska bl.a. leda arbetet inom Team Sweden Invest, som syftar till samordning mellan relevanta aktörer för att främja investeringar och bidra till att lösa investeringshinder (UD2022/00408). Business Sweden ska senast den 1 mars 2023 till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) redovisa aktiviteter och resultat inom det statliga årsuppdraget.

Investeringsfrämjande Verket för innovationssystem

Verket för innovationssystem har enligt regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att bidra till investeringsfrämjande med fokus på spetskompetensattraktion och relevanta internationella innovationssamarbeten i linje med regeringens strategiska samverkansprogram. (N2021/03054). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 28 februari 2023.

Uppdrag att förstärka arbetet med internationella innovationssamarbeten

Verket för innovationssystem har i juli 2018 fått i uppdrag att förstärka arbetet med strategiska internationella innovationssamarbeten och innovationspartnerskap samt bistå Regeringskansliet i realisering av dessa samarbeten (N2018/04125).

Innovations- och forskningskontor

Regeringen beslutade i maj 2016 att Regeringskansliet från den 1 januari 2017 ska ha uppgiften att bedriva utlandsbaserad omvärldsbevakande, omvärldsanalyserande och kontaktskapande verksamhet i länder och inom politikområden som i ett brett perspektiv är tillväxtpolitiskt intressanta och strategiskt betydelsefulla (N2015/08118).

4. Åtgärder för strategiskt område Tillgänglighet genom digital kommunikation och transportinfrastruktur

En god och hållbar tillgänglighet i alla delar av landet är avgörande för att skapa goda och attraktiva miljöer som människor kan bo, leva och verka i eller besöka. Detta är centralt för en hållbar regional utveckling och är särskilt viktigt eftersom Sverige jämfört med de flesta andra länder har en liten befolkning på en geografiskt stor yta. En god och hållbar tillgänglighet bidrar till att möta, ställa om och hitta lösningar på de samhällsutmaningar och ta vara på de möjligheter som följer av förändringar inom demografi, teknisk utveckling, globalisering, miljö och klimat samt socioekonomi och sammanhållning. Det krävs en omställning där tillgänglighet skapas på ett hållbart sätt. De territoriella förutsättningarna varierar avsevärt mellan och inom olika geografiska områden, mellan städer, tätorter samt gles- och landsbygder. Det ger stora utmaningar för att skapa en god och hållbar tillgänglighet i alla delar av landet och kräver en anpassning av insatserna för att de ska få avsedd effekt.

Regeringen har i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 identifierat två prioriteringar som särskilt viktiga för att bidra till det strategiska området Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet. Inom respektive prioritering finns ett urval av åtgärder som regeringen anser är av särskild betydelse för det strategiska området. Prioriteringarna är:

- Förbättrad tillgång till snabbt bredband och ökad digital tillgänglighet
- Tillgänglighet genom hållbara transportsystem.

4.1 Förbättrad tillgång till snabbt bredband och ökad digital användning

Det behövs ett utvecklingsarbete på nationell, regional och lokal nivå för att tillgängliggöra och främja digitala lösningar. Användandet av digital teknik

kan bidra till en hållbar utveckling ur såväl miljö- och klimatperspektiv som sociala och ekonomiska perspektiv.

Åtgärder

Erbjudande om regionala bredbandskoordinatorer

Regionerna och Gotlands kommun fick i november 2020 erbjudande om att upprätthålla en funktion som regional bredbandskoordinator under perioden 2021–2025 i syfte att öka samordningen och effektivisera det regionala arbetet (I2020/02966). Redovisningen ska i förekommande fall lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 21 februari 2023.

Fortsatt arbete för Bredbandsforum

Regeringen har i november 2020 fattat beslut om fortsatt arbete för Bredbandsforum till och med 2025 (I2020/02967). Post- och telestyrelsen fick samma dag i uppdrag att vara ett stöd till Bredbandsforum och regeringen i arbetet med att främja tillgången till bredband (I2020/02961). Uppdraget ska rapporteras till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) den 25 februari varje år.

Uppdrag till Post- och telestyrelsen om mobiltäckning och tillgång till grundläggande telefoni och internet i hela landet

Post- och telestyrelsen har i september 2021 fått i uppdrag att främja god mobiltäckning och tillgång till grundläggande telefoni och internet i hela landet (I2021/02333). Uppdraget omfattar bl.a. informationsspridning till konsumenter om åtgärder som kan vidtas på egen hand för att förbättra mobiltäckningen, samt stickprovsmätningar för att kontrollera att operatörernas mobiltäckningskartor stämmer. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 1 juni 2022.

Statligt stöd för utbyggnad av bredbandsinfrastruktur

Förordningen (2020:266) om statligt stöd för utbyggnad av bredbandsinfrastruktur beslutades i april 2020 och ändrades i december 2021. Post- och telestyrelsen är enligt förordningen ansvarig myndighet och detta preciseras ytterligare i uppdrag (I2021/03249). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 24 februari 2023.

Uppdrag att främja tillgången till bredband genom satellittjänster

Post- och telestyrelsen har i oktober 2021 fått i uppdrag att främja tillgången till bredband via satellitlösningar (I2021/02830). Myndigheten ska beskriva satellittjänsterna som i dagsläget finns på marknaden, analysera förutsättningarna för att satellitlösningar skulle kunna användas för att nå bredbandsmålet samt lämna förslag på åtgärder. Uppdraget ska vara slutfört senast 31 augusti 2022.

Statligt stöd för bättre mobil uppkoppling på tåg

Regeringen har i oktober 2021 beslutat om att statligt stöd får lämnas till företag så att de kan genomföra åtgärder i syfte att förbättra möjligheten till god mobil uppkoppling för resenärer i fjärrtågstrafik. Förordningen (2021:975) om statligt stöd för bättre mobil uppkoppling för resenärer i fjärrtågstrafik trädde i kraft den 1 januari 2022. Post- och telestyrelsen är ansvarig myndighet att tillämpa förordningen. Post- och telestyrelsen har i mars 2022 fått i uppdrag att utvärdera de stöd som beviljats under 2022, samt analysera behov av eventuella åtgärder som på längre sikt kan bidra till att möjliggöra förbättrad uppkoppling för resenärer på tåg (I2022/00842). Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 1 september 2023.

Erbjudande att upprätthålla en funktion som regional digitaliseringskoordinator

Regionerna och Gotlands kommun har i mars 2021 fått erbjudande om att upprätthålla en funktion som regional digitaliseringskoordinator under perioden 2021–2025 (I2021/00795). De ska, med utgångspunkt i regeringens nationella digitaliseringsstrategi och med beaktande av de regionala förutsättningarna, bidra till övergripande och strategisk samordning och samverkan mellan relevanta aktörer för att främja digitalisering i respektive region. Verksamheten ska redovisas årligen av de regioner som accepterar erbjudandet.

Uppdrag att ansvara för en nationell samordningsfunktion för programmet för ett digitalt Europa

Regeringen har i februari 2022 gett Myndigheten för digital förvaltning (Digg) i uppdrag att ansvara för en nationell samordningsfunktion för programmet för ett digitalt Europa för perioden 2022–2027 (I2022/00403). Vidare gav regeringen eHälsomyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Post- och telestyrelsen, Tillväxtverket, Verket för

innovationssystem och Vetenskapsrådet i uppdrag att delta i samordningsfunktionen. Digg ska senast den 1 mars respektive år 2023–2027 till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) redovisa hur myndigheternas arbete fortgår och det svenska deltagandet i programmet för ett digitalt Europa. Myndigheten ska senast den 31 mars 2028 lämna en slutredovisning av resultatet av myndigheternas arbete till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet).

Främja offentlig förvaltnings förmåga att använda artificiell intelligens

Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Myndigheten för digital förvaltning (Digg) och Skatteverket fick i juni 2021 uppdrag främja offentlig förvaltnings förmåga att använda artificiell intelligens (AI) i syfte att stärka Sveriges välfärd och konkurrenskraft (I2021/01825). Med detta uppdrag ska offentlig förvaltning få fler gemensamma verktyg för att använda AI. På så sätt kan den kompetens som finns inom AI mer effektivt bidra till att lösa de utmaningar samhället står inför och därigenom stärka Sveriges välfärd och konkurrenskraft. Digg ska samordna myndigheternas arbete. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 20 januari 2023.

Systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken

Regeringen har i september 2021 beslutat om en strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031 (S2019/02213, S2021/06595). Myndigheten för digital förvaltning samt Post- och telestyrelsen har uppföljningsansvaret för digitalisering som är ett av de samhällsområden som ska följas upp. Myndigheten för delaktighet ska ge involverade myndigheter stöd i uppföljningsarbetet. Resultatet av uppföljningen ska årligen lämnas till Regeringskansliet i respektive myndighets årsredovisning.

Uppdrag att stödja regeringens arbete med att digitalisera välfärden genom att identifiera rättsliga hinder

Myndigheten för digital förvaltning har mars 2022 fått i uppdrag att stödja regeringens arbete under perioden 2022–2024 med att förbättra möjligheterna att digitalisera välfärden genom att identifiera rättsliga hinder för en sådan digitalisering samt utarbeta förslag till anpassning av befintlig reglering eller förslag till ny reglering där sådan saknas (I2022/00620). Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 1 december 2024.

4.2 Tillgänglighet genom hållbara transportsystem

Väl fungerande och hållbara transportsystem bidrar till regionintegrering och regionförstoring rent fysiskt, dvs. bättre integrerade och större funktionella regioner, vilket bl.a. medverkar till bättre matchning av resurser och en mer dynamisk ekonomi samt en bättre livsmiljö för människor.

Åtgärder

Nationell plan för transportinfrastruktur 2022–2033

Regeringen avser att fastställa en ny nationell plan för transportinfrastruktur under våren 2022. Trafikverket har i november 2021 redovisat ett förslag till nationell plan (I2021/01904). Den nationella planen ska bl.a. omfatta drift, underhåll och reinvesteringar av statliga järnvägar och vägar; investeringar i statliga järnvägar och stamvägnätet; bidrag till åtgärder i allmänna farleder och slussar; forskning, utveckling och innovation; trimnings- och miljöåtgärder; hållbara stadsmiljöer; driftbidrag till icke statliga flygplatser, vissa regionala kollektivtrafikanläggningar m.m.

Länsplaner för regional transportinfrastruktur

Regionerna samt Gotlands kommun ska enligt förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur, upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur. Regeringen avser att fastställa slutliga ramar för länsplanerna under våren 2022. För att regionerna ska få ta del av dessa medel har de erbjudits att senast till den 30 april 2022 ta fram länsplaner för perioden 2022–2033 (I2021/01904). Länsplanerna kan omfatta bl.a. investeringar i statliga vägar som inte ingår i stamvägnätet, åtgärder i vissa regionala kollektivtrafikanläggningar, påverkan av transportefterfrågan och transportsätt, främja effektivare användning av befintlig infrastruktur och bidrag för icke-statliga flygplatser som bedöms vara strategiskt viktiga för regionen.

Trafikavtal för en grundläggande interregional tillgänglighet i hela landet

Trafikverket har till uppgift att minska bristerna och bidra till en grundläggande tillgänglighet genom att teckna trafikavtal för tåg, flyg och busstrafik samt färjetrafik till Gotland. För nattågen till och från övre Norrland och Jämtland behövs nu nya vagnar och lok införskaffas. Trafikverkets låneram har därför utökats och anslaget 1:7 *Trafikavtal* inom utgiftsområde 22 Kommunikationer avses ökas stegvis från och med 2024

för att säkerställa en grundläggande interregional tillgänglighet i hela landet (I2021/03296).

Uppdrag att föreslå hur ett statligt stöd för ökad nationell tillgång till kollektivtrafikens biljetter bör utformas

Trafikverket har i april 2022 fått i uppdrag att analysera och föreslå hur ett ekonomiskt stöd för att utveckla och integrera regionala biljettsystem för ökad nationell tillgång till kollektivtrafikens biljetter bör utformas (I2022/00979). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 30 juni 2022.

Inrättande av en elektrifieringskommission

Regeringen har i oktober 2020 beslutat att för perioden fram till och med 31 december 2022 inrätta en elektrifieringskommission med uppdrag att påskynda elektrifieringen av transportsektorn (I2020/02592). Dessutom inrättades ett kansli för elektrifieringskommissionen i Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet). Elektrifieringskommissionen är ett rådgivande organ för löpande utbyte av erfarenheter och tillsätts för att påskynda arbetet med elektrifiering av de tunga vägtransporterna och transportsektorn som helhet.

Stöd till lokala klimatinvesteringar – laddstationer för allmänheten, laddstationer eller laddinfrastruktur för t.ex. lastbilar, bussar eller båtar samt vätgaststationer

Naturvårdsverket fördelar stöd till lokala klimatinvesteringar, Klimatklivet. Anslaget för Klimatklivet har ökat över åren. Naturvårdsverket kan i enlighet med beslutade förordningar bevilja investeringsstöd, dock inte till enskilda, till de åtgärder som ger störst klimatnytta. Enligt förordningen (2015:517) om stöd till lokala klimatinvesteringar kan stöd lämnas till bidrag för laddstationer tillgängliga för allmänheten, bidrag för laddstationer eller laddinfrastruktur för andra fordon än personbilar exempelvis laddstationer för lastbilar, bussar eller båtar samt bidrag till tankstationer för fossilfri vätgas.

Statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon till bostadsrättsföreningar, organisationer och företag

Naturvårdsverket kan inom ramen för förordningen (2019:525) om statligt stöd för installation av laddningspunkter för elfordon bevilja investeringsstöd, dock inte till enskilda, till de åtgärder som ger störst

klimatnytta. Även detta sker inom ramen för Klimatklivet och möjliggör ett stöd till bostadsrättsföreningar, organisationer och företag för installation av laddningsstation vid bostäder eller en arbetsplats.

Statligt stöd för utbyggnad av publika laddstationer för snabbladdning av elfordon

Regeringen har i juni 2020 beslutat förordningen (2020:577) om statligt stöd för utbyggnad av publika laddstationer för snabbladdning av elfordon. Syftet är att säkerställa en grundläggande tillgång till laddinfrastruktur för snabbladdning av elfordon, i anslutning till det funktionellt prioriterade vägnätet, i hela landet där sådan infrastruktur annars inte byggs ut. Trafikverket är ansvarig myndighet.

Lag om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik – laddningspunkter till elfordon för enskilda

I november 2020 antog riksdagen lagen (2020:1066) om förfarandet vid skattereduktion för installation av grön teknik. Den enskilde blir, till skillnad mot det tidigare systemet med bidrag, inte längre beroende av hur mycket medel som finns anslagna för laddningspunkter till elfordon för enskilda ett visst år. Skattereduktionen ges för arbets- och materialkostnader.

Förordning om statligt stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter

Statens energimyndighet har i februari 2022 fått i uppdrag att hantera ansökningar om och utbetalningar av statligt stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter, samt att samordna arbetet med informationsspridning och informera om kopplingar till andra stöd inom området (I2022/00352). Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 1 mars 2024. Regeringen har dessutom i februari 2022 beslutat om förordningen (2022:107) för statligt stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter. Syftet med stödet är att skynda på omställningen till elektrifierade tunga transporter.

Beslut om en nationell godstransportstrategi och ett nationellt godstransportråd

Regeringen beslutade i juni 2018 om en nationell godstransportstrategi, Effektiva, kapacitetsstarka och hållbara godstransporter, i syfte att skapa förutsättningar för effektiva, kapacitetsstarka och hållbara godstransporter (N2018/03939). Samma år beslutade regeringen också om att inrätta ett

nationellt godstransportråd (N2018/04479) för perioden 2018–2022 med uppdrag att bidra till arbetet för effektiva, kapacitetsstarka och hållbara godstransporter och till genomförandet av den nationella godstransportstrategin. Det nationella godstransportrådet är ett rådgivande organ för löpande utbyte av erfarenheter och synpunkter mellan regeringen och berörda aktörer.

Uppdrag till Trafikverket att inrätta en nationell samordnare för inrikes sjöfart och närsjöfart

Inom ramen för den nationella godstransportstrategin har regeringen beslutat om ett flertal insatser, bl.a. fick Trafikverket i augusti 2018 i uppdrag att utse och inrätta en nationell samordnare som ska främja en väl fungerande och effektiv inrikes sjöfart och närsjöfart (N2018/04482). Samordnarens uppgift är bl.a. att främja en väl fungerande och effektiv inrikes sjöfart och närsjöfart och förbättra förutsättningarna för överflyttning av godstransporter från väg, främja samverkan med berörda aktörer samt utarbeta och verkställa en handlingsplan som främjar inrikes sjöfart och närsjöfart. Detta uppdrag har senare utvidgats genom ytterligare två beslut (I2020/03042, I2022/00180). Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 30 juni 2024.

Uppdrag att genomföra informations- och kunskapshöjande åtgärder inom området omställning av transportsystemet till fossilfrihet

Trafikverket har i mars 2019 fått i uppdrag att, genom informations- och kunskapshöjande åtgärder, bidra till att det av riksdagen beslutade klimatmålet, att växthusgasutsläppen från inrikes transporter exklusive inrikes luftfart ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med 2010, nås samt skapa förutsättningar för att Sverige har nettonollutsläpp senast år 2045 (N2019/01344). Bl.a. ska en årlig resultatkonferens anordnas och en arena om fossilfri tillgänglighet och transporteffektivitet i städer skapas. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet senast den 31 december 2022.

Uppdrag att genomföra informations- och kunskapshöjande insatser inom området Mobilitet som en tjänst

Trafikverket har i mars 2019 fått i uppdrag att i samverkan med berörda aktörer genomföra ett demonstrationsprojekt som stödjer mobilitet som en tjänst för klargöra vilka krav som behöver ställas på den fysiska och digitala infrastrukturen (N2018/04033, N2019/01343). Vidare ska verket undersöka

möjligheten till en gemensam åtkomstpunkt med harmoniserade tekniska och affärsmässiga förutsättningar för mobilitetstjänster för att möjliggöra tredjepartsförsäljning av biljetter och andra kombinerade mobilitetstjänster. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 31 december 2023.

Uppdrag att ta fram underlag om transportområdet inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen

Trafikanalys har i mars 2021 fått i uppdrag att ta fram underlag med analyser och förslag som leder till transportsektorns klimatomställning inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen (I2021/01006). Myndigheten ska, i dialog med andra berörda myndigheter, analysera och föreslå hur befintliga styrmedel och kombinationer av dessa kan utvecklas, respektive identifiera möjliga utsläppsminskningar och utforma förslag på nya styrmedel och åtgärder med fokus på regelverk eller incitament. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 15 september 2022.

5. Gemensamt för de strategiska områdena och prioriteringarna

5.1 Övergripande

Som anges i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 ska den regionala utvecklingspolitiken främja en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar regional utveckling i hela landet där de tre dimensionerna är integrerade och ömsesidigt beroende av varandra. Genomförandet av Agenda 2030 och ett stort antal av de globala målen för hållbar utveckling är därför en viktig utgångspunkt för den regionala utvecklingspolitiken. Tvärsektoriell styrning av resurser inom många utgiftsområden samt regional hänsyn och ett territoriellt perspektiv är av betydelse för att skapa mer ändamålsenliga insatser för att nå såväl målet för den regionala utvecklingspolitiken som andra mål. Genom samordnade och kompletterande åtgärder skapas goda förutsättningar för ett mer effektivt genomförande av den regionala utvecklingspolitiken, landsbygdspolitiken och andra berörda politikområden. Även samordning mellan statliga myndigheter och en väl fungerande samverkan med regioner och kommuner är avgörande för att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken.

Åtgärder

En nationell samordnare för Agenda 2030 (dir. 2020:17)

Regeringen har i februari 2020 tillsatt en särskild utredare, som ska fungera som nationell samordnare, och stödja regeringen i arbetet med att genomföra Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling nationellt. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 mars 2024.

Erbjudande om återrapportering av Agenda 2030

Regionerna och Gotlands kommun har i december 2021 enligt Villkor för budgetåret 2022 för regionerna och Gotlands kommun fått erbjudande om att, inom ramen för regionernas ansvar enligt lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar, redovisa insatser och resultat som bidrar till genomförandet av Agenda 2030 (N2021/03079). Redovisningen ska i förekommande fall lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 21 februari 2023.

Myndigheters redovisning av Agenda 2030

Fyrtio myndigheter ska enligt regleringsbrev för 2022 till Regeringskansliet redovisa arbetet med Agenda 2030. Till exempel ska länsstyrelserna främja arbetet med Agenda 2030 och i samverkan med andra aktörer i länen bidra till att genomföra FN:s globala mål för hållbar utveckling på en regional och lokal nivå samt redovisa utvecklingen i respektive län (Fi2020/02647 m.fl.).

Uppdrag att utveckla och stärka arbetet med hållbar utveckling inom det regionala utvecklingsarbetet

Tillväxtverket fick i april 2021 förlängt uppdrag att utveckla och stärka arbetet med hållbar utveckling inom det regionala utvecklingsarbetet till 2023 (2019/02162). Tillväxtverket ska lämna en slutrapport och en utvärdering av uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 september 2023.

Uppdrag att ta fram underlag om lokal och regional klimatomställning inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen

Länsstyrelsen i Uppsala län har i mars 2021 fått i uppdrag att med stöd av Naturvårdsverket och Statens energimyndighet ta fram underlag med analyser och förslag till styrmedel och andra åtgärder som bidrar till en lokal och regional klimatomställning i hela landet (M2021/00669). Uppdraget är

en del av nästa klimatpolitiska handlingsplan och underlaget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 15 september 2022.

En konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket

Riksdagen antog i januari 2022 lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket (prop. 2021/22:19, bet. 2021/22:KU4, rskr. 2021/22:133). Regeringen och statliga förvaltningsmyndigheter blir konsultationsskyldiga när lagen träder i kraft den 1 mars 2022. För regioner och kommuner börjar konsultationsskyldigheten att gälla den 1 mars 2024.

En ändamålsenlig och effektiv hantering av EU-medel (dir. 2021:109)

Regeringen har i november 2021 tillsatt en särskild utredare att utreda hanteringar av EU-medel i Sverige (Fi2021/03564). Utredaren ska bl.a. utreda alternativ till det svenska systemet med regionala strukturfondspartnerskap och lämna förslag till en organisatorisk struktur och ansvarsfördelning som möjliggör en mer ändamålsenlig, effektiv och rättssäker förvaltning av EU-medel. Uppdraget ska redovisas senast den 1 december 2023.

Sveriges förslag till partnerskapsöverenskommelse, regionalfondsprogram, Fonden för en rättvis omställning och nationellt program för Europeiska socialfonden+

Beslut om att godkänna Sveriges förslag till partnerskapsöverenskommelse, regionalfondsprogram, Fonden för en rättvis omställning och nationellt program för Europeiska socialfonden+ tas av kommissionen efter det att regeringen lämnat in förslagen. Förslag till kommissionen om partnerskapsöverenskommelse och åtta regionala program för Europeiska regionala utvecklingsfonden lämnades i november 2021 respektive i december 2021 (N2020/02875 [delvis] och N2021/01438 m.fl.). Förslag till kommissionen om program för Fonden för en rättvis omställning och nationellt program för Europeiska regionala utvecklingsfonden lämnades i december 2021 respektive februari 2022 (N2020/03164 [delvis] och N2021/01568 m.fl.) Förslag till kommissionen om 12 interregprogram, lämnades i oktober respektive november 2021 samt i januari respektive februari 2022 (N2020/01232 m.fl.).

Förslag till kommissionen om nationellt program för Europeiska socialfonden+ 2021–2027 lämnades i december 2021 (A2021/02283). Regeringen har i december 2021 även beslutat att erbjuda regionerna och

Gotlands kommun att ta fram regionala handlingsplaner för genomförande av programmet på regional nivå (A2021/02284).

Bidra till genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och en sammanhållen politik för Sveriges landsbygder

Arbetsförmedlingen, Boverket, Folkhälsomyndigheten, Jämställdhetsmyndigheten, Livsmedelsverket, länsstyrelserna, Myndigheten för digital förvaltning, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Myndigheten för yrkeshögskolan, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, Sametinget, Statens energimyndighet, Svenska filminstitutet, Statens jordbruksverk, Statens kulturråd, Statens skolverk, Sveriges geologiska undersökning, Tillväxtverket, Trafikverket och Verket för innovationssystem ska enligt respektive myndighets regleringsbrev respektive riktlinjer för 2022 redovisa hur myndigheten har bidragit till genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken.

Sammanställning av återrapporteringar från vissa myndigheter

Tillväxtverket har enligt regleringsbrev för 2022 i uppdrag att ge anvisningar för samt sammanställa de redovisningar som vissa myndigheter har som återrapporteringskrav enligt regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende sitt bidrag till genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken (N2021/03137). Sammanställningen ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 21 april 2023.

Bidra i genomförandet av regionalfondsprogram under programperioden för 2021–2027

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Statens energimyndighet och Verket för innovationssystem ska enligt regleringsbrev för 2022 bidra i genomförandet av regionalfondsprogrammen under programperioden 2021–2027 (M2021/01846, I2021/03314, N2021/03054, N2021/03042 [delvis], N2021/00542 och Ku2021/02377 [delvis]). Dessutom ska Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Verket för innovationssystem, vid behov, även bistå Tillväxtverket i urval av territoriella strategier kopplat till hållbar urban utveckling. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 24 februari 2028. Post- och telestyrelsen ska bidra i genomförandet av aktuella regionalfondsprogram under

programperioden 2021–2027 med fokus på det specifika målet förbättra den digitala konnektiviteten.

Förberedelser inför kommande programperiod för EU-fonderna

Statens jordbruksverk har enligt regleringsbrev för 2022 i uppdrag att bistå regeringen i arbetet med EU:s gemensamma jordbrukspolitik och den strategiska planen (N2021/03066). Statens jordbruksverk ska även vidta förberedande åtgärder inför myndighetens kommande förvaltning och uppföljning av den strategiska planen för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Statens jordbruksverk ska även vidta alla nödvändiga åtgärder som myndigheten ansvarar för som förvaltande myndighet för programmet för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) för perioden 2021–2027, i syfte att möjliggöra programstarten efter godkännande från Europeiska kommissionen. Statens jordbruksverk ska löpande redovisa arbetet till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Uppdrag att medverka i genomförandet av Europeiska unionens strategi för Östersjöregionen

Folkhälsomyndigheten, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Kustbevakningen, Läkemedelsverket, länsstyrelserna, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, Sjöfartsverket, Statens jordbruksverk, Statens veterinärmedicinska anstalt, Sveriges geologiska undersökning, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, Tillväxtverket, Trafikverket och Transportstyrelsen fick i december 2012 i uppdrag att medverka i genomförande av Europeiska unionens strategi för Östersjöregionen (SB2021/01583). Uppdraget ska nästa gång redovisas till Regeringskansliet (ansvarigt departement och Statsrådsberedningen) senast den 31 januari 2024 och därefter vartannat år.

Uppdrag att stödja genomförandet av regeringens samverkansprogram samt att ge stöd till offentliga aktörers arbete med regel- och policyutveckling

Verket för innovationssystem har i december 2019 fått i uppdrag att stödja arbetet med regeringens samverkansprogram under perioden 2019–2022 samt stödja offentliga aktörer i deras arbete med regel- och policyutveckling (N2019/03094). Myndigheten ska lämna en slutredovisning av uppdragets genomförande till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 maj 2023.

Uppdrag att bistå regeringen i genomförandet av regeringens samverkansprogram

Tillväxtverket har enligt regleringsbrev för 2020 fått i uppdrag att bistå regeringen i genomförandet av regeringens fyra samverkansprogram (N2019/03207). Myndigheten ska särskilt redovisa hur samverkansprogrammen kopplas till det regionala tillväxtarbetet. Myndigheten ska därefter årligen t.o.m. 2023 senast 1 mars redovisa till regeringen (Näringsdepartementet) hur myndigheten har bidragit till regeringens samverkansprogram.

Uppdrag att genomföra sektorsövergripande insatser inom samverkansprogrammets områden

Verket för innovationssystem har enligt ändring i regleringsbrev för 2021 fått i uppdrag att genomföra insatser som adresserar sektorsövergripande utmaningar i linje med samverkansprogrammets fyra tematiska områden, till exempel genom pilotprojekt (N2021/00919). Insatser som banar väg för systempåverkan och omställning bör prioriteras. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) tillsammans med uppdraget för samverkansprogrammen (N2020/03087) årligen den 31 mars och den 31 oktober. Slutrapportering den 31 mars 2025.

Forum för hållbar regional utveckling 2022–2030

Regeringen har i februari 2022 beslutat att inrätta Forum för hållbar regional utveckling 2022–2030, som ska vara en del av Regeringskansliet (N2022/00420). Forumet ska vara en mötesplats för formaliserad dialog och samverkan om långsiktiga och strategiska frågor av betydelse för hållbar regional utveckling mellan regeringen respektive regionerna och Gotlands kommun. Det ska bestå av ett forum för dialog och samverkan på politisk nivå, Politikerforum, och ett för dialog och samverkan på tjänstemannanivå, Tjänstepersonsforum.

Tillhandahålla kansli för Forum för hållbar regional utveckling 2022–2030

Tillväxtverket har i februari 2022 fått uppdrag att tillhandahålla ett kansli som löpande ska stödja arbetet med Forum för hållbar regional utveckling 2022–2030 (N2022/00421).

Uppbyggnad av livsmedelsberedskapen

Statens jordbruksverk, Livsmedelsverket och Statens veterinärmedicinska anstalt ska enligt regleringsbrev för 2022 fortsätta det arbete som inletts för

att bygga upp en livsmedelsberedskap (N2021/03066, N2021/03065, N2121/03067). Myndigheterna ska utarbeta en gemensam redovisning av vidtagna åtgärder, uppnådda resultat och förslag på fortsatt inriktning för det arbete som Statens jordbruksverk, Livsmedelsverket och Statens veterinärmedicinska anstalt genomfört och som Livsmedelsverket ska lämna till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 april 2023.

En ny livsmedelsberedskap (dir. 2022:33)

Regeringen har i april 2022 tillsatt en särskild utredare som ska föreslå en utvecklad inriktning för livsmedelsberedskapen inklusive styrmedel för näringslivets medverkan (N2022/01101). Förslagen ska utgöra en del av underlaget för regeringens fortsatta arbete för uppbyggnaden av livsmedelsberedskapen i syfte att stärka samhällets krisberedskap och det civila försvaret i enlighet med målet för det civila försvaret. Uppdraget ska redovisas senast den 1 december 2023.

Stärkt dricksvattenförsörjningen under höjd beredskap

Livsmedelsverket och länsstyrelserna ska enligt regleringsbrev för 2022 fortsätta det arbete som inlemts för att stödja kommunernas arbete med dricksvattenförsörjning under höjd beredskap (N2021/03065). Arbetet ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast 22 februari 2023.

5.2 Kapacitet för regionalt och lokalt utvecklingsarbete

Kapacitet hos regioner och kommuner att bedriva utvecklingsarbete är centralt för en hållbar regional utveckling med likvärdiga förutsättningar för människor och företag i hela landet. Med utvecklingskapacitet menas möjlighet att arbeta strategiskt och långsiktigt med utvecklingsfrågor baserat på lärande, analys, uppföljning och utvärdering. Det är viktigt att det finns möjligheter hos regioner och kommuner att nyttja de system som finns för att ta del av statliga och EU-medel som finns tillgängliga för det regionala och lokala utvecklingsarbetet.

Regeringen har i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 identifierat Kapacitet för regionalt och lokalt utvecklingsarbete som en av de grundläggande förutsättningarna för den regionala utvecklingspolitiken 2021–2030.

Åtgärder

Försöksverksamhet i kommuner och regioner (dir. 2021:110)

Regeringen har i november 2021 tillsatt en utredare att främja försöksverksamheter i kommuner och regioner (Fi2021/03578). Syftet med utredningen är att öka kommunernas och regionernas kapacitet att hantera de samhällsutmaningar de står inför. Genom ett samlat arbete med försöksverksamhet kan staten bidra till att hitta lösningar och etablera nya arbetssätt för kommuner och regioner att hantera utmaningarna. Uppdraget ska redovisas senast den 14 december 2023.

5.3 Lärande genom analys, uppföljning, utvärdering och forskning

Lärande och kunskapsutveckling genom bl.a. analys, uppföljning, utvärdering och forskning ska bidra till ett utvecklat och effektivt genomförande av den regionala utvecklingspolitiken. Lärandet sker inte enbart hos en aktör utan främjas av samverkan mellan olika aktörer på olika nivåer i samhället, över läns- och landsgränser samt mellan sektorer.

Tillväxtverket och Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser har uppgifter i förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket respektive förordningen (2016:1048) med instruktion för Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser kopplat till lärande genom analys, uppföljning, utvärdering och forskning. Även andra myndigheter ska enligt förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete inom sina verksamhetsområden verka för att målet för den regionala utvecklingspolitiken uppnås.

Regeringen har i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 identifierat Lärande genom analys, uppföljning, utvärdering och forskning som en av de grundläggande förutsättningarna för den regionala utvecklingspolitiken.

Åtgärder

Nationella forskningsprogrammet om hållbart samhällsbyggande för forskning om landsbygder och regional utveckling

Enligt regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende anslagen 1:24 och 1:25 inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, ramanslag 1:24 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och*

samfinansierad forskning ska medel användas för nationella forskningsprogrammet om hållbart samhällsbyggande för forskning om landsbygder och regional utveckling (N2021/03077). Vidare ska medel utbetalas till Sveriges lantbruksuniversitet som stöd till Uppdrag landsbygd, för att förbättra samordning och samverkan mellan de aktörer som bedriver forskning inom landsbygdsutveckling och regional utveckling.

OECD:s kommitté för Regional utveckling

Regeringen beslutade i februari 2022 om Sveriges strategi för arbetet i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) (UD2022/03044). Sverige ska delta i och bidra till att utveckla OECD:s arbete med en hållbar platsbaserad regional utvecklingspolitik med fokus på flernivåstyrning. För OECD:s kommitté för Regional utveckling och dess arbetsgrupper har ett nytt mandat för perioden 2021–2025 arbetats fram.

Lärande och kunskapsutveckling om territoriell utveckling i Europeiska unionens interregionala samarbetsprogram

Regeringen har beslutat om förslag till interregionala samarbetsprogram inom ramen för Interreg 2021–2027 (N2021/02443, N2021/02449, N2021/02472). Esponprogrammet kommer att arbeta utåtriktat och genom utlysningar till konstellationer av forskare bidra till analyser av territoriella utvecklingstendenser. Urbactprogrammet främjar lärande med syftet att främja en hållbar stadsutveckling, bl.a. genom överföring av god praxis, expertis och erfarenhetsutbyte. Inom Interreg Europaprogrammet kommer utbyte av erfarenheter om, innovativa tillvägagångssätt och god praxis inom regional utvecklingspolitik att stödjas brett.

Nordiskt samarbetsprogram för regional utveckling 2021–2024

Nordiska rådet godkände i oktober 2020 ett nytt nordiskt samarbetsprogram för regional utveckling 2021–2024 för Ämbetsmannakommittén för regionalpolitik. Dessutom har det skapats tre tematiska grupper för lärande (regioner, landsbygder och urbana områden) med fokus på grön, inkluderande, innovativ och resiliert utveckling. Nordregio bidrar med strategiskt och policyrelevant forsknings- och analysarbete.

Utvärdering av vissa regionala företagsstöd

I Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers rapport Kunskap för tillväxt – Tillväxtanalys analys- och utvärderingsplan för perioden 2022–2024 presenteras de analys-, utvärderings- och

metodutvecklingsprojekt som kommer att genomföras under perioden 2022–2024 (N2022/00893). I denna plan framgår att myndigheten kommer att utvärdera regionalt transportbidrag och regionalt investeringsstöd.

Uppdrag att utvärdera effekterna av företagsstödjande insatser inom regionalfondsprogrammen programperioden 2014–2020

För att komplettera de av Tillväxtverket initierade utvärderingarna fick Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser fick i oktober 2020 i uppdrag att utvärdera effekterna av företagsstödjande insatser på företagsnivå och i näringslivet inom de nio regionalfondsprogrammen för tillväxt och sysselsättning under programperioden 2014–2020 (N2020/02355). Uppdraget ska redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 30 september 2022. Tillväxtverket har i egenskap av förvaltande myndighet ansvar för löpande utvärdering.

Uppföljning av stöd till näringslivet med anledning av den pågående pandemin

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser har i regleringsbrev för 2021 fått i uppdrag att följa upp stöd till näringslivet med anledning av den pågående pandemin (N2020/03083). Uppdraget ska slutredovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 31 december 2022.

Uppdrag om handledning och förstudie om könsuppdelad statistik

Statistiska centralbyrån har i januari 2022 fått i uppdrag att ta fram en handledning för arbete med könsuppdelad statistik med ett särskilt fokus på hur kön kan samvariera med andra variabler (A2022/00094). Statistiska centralbyrån ska även genom en förstudie utreda förutsättningar för att de ska kunna tillhandahålla könsuppdelad statistik till myndigheter i syfte att möjliggöra fördjupade analyser. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) senast den 22 februari 2023.